

LASKUVARJOURHEILU

finnish magazine of Sport parachuting
mk 12.50 N:0 2 1985 vol 9. vuosikerta

Kypärä vai huuva

Näin kuoli eräs parhaista RW-hyppääjistä ja organisaattoreista, yli 2000 hypyn veteraani, törmättyään pää edellä toiseen hyppääjään, joka ilmestyi yllättäen hänen lentoradalleen. Hänellä oli päässään huuva.

Onnettomuuden jälkeen monet sanoivat, että kova kypärä ei olisi pelastanut häntä. "Hän olisi joka tapauksessa mennyt tajuttomaksi" sanottiin. Mielenkiintoista asiassa oli kuitenkin se, että kaikki jotka sanoivat niin käyttivät huuvaa tai hyppäsivät paljain päin.

Koska en voi olla ehdottoman varma, että kova kypärä olisi pelastanut hänen henkensä, niin voin vain sanoa, että se olisi ainakin antanut paremman mahdollisuuden kuin mitä hänellä nyt oli. On hämmästyttävää kuinka paljon väittelyä on syntynyt siitä pitäisikö kypärää käyttää vai ei. Kypärän käytön puolesta puhujat perustelevat puheensa siihen, että kypärä on maalaisjärjellä ajateltuna paras väline suojaamaan päätä. Vastapuoli vastaa näihin perusteluihin aina samoilla kypärän vastaisilla väittämillä.

Olen aina pitänyt sitä kerrassaan ällistyttävänä, kuinka kovaan ääneen toiset hyppääjät puolustavat mahdollisimman

Viimeisen kerran näin hänet elossa kun hän syöksyi muodostelman ohi pää alaspäin. Nähtyään törmäyksen kaksi muuta hyppääjää syöksyi hänen peränsään yrittäen epätoivoisesti saavuttaa hänet. 400 metrissä he olivat näkeviinään hänen vilkuttavan, jolloin molemmat stabiloivat ja aukaisivat varjonsa. Hän oli kuitenkin edelleen tajuuton tai liian sekaisin tehdäkseen mitään.

vähäistä pään suojaamista. Heidän käyttämänsä väitteet ovat ehkä vielä ällistyttävämpiä. Otetaanpa muutama esimerkki:

"Kypärät ovat vaarallisia, koska ne haittaavat näkyvyyttä."

Roskaa! On olemassa monia kypärämerkkejä, jotka kunnolla puettuna ovat täydellisesti poissa näkökentästä. Olen käyttänyt samaa Bell 500TX neljätoista vuotta, enkä ole kertaakaan onnistunut näkemään osakaakaan siitä.

"Kypärät ovat epämukavia."

Mahdollista, jos se on liian pieni tai siinä ei ole kunnollisia pehmusteita. Pieni epämukavuus on vähäinen hinta maksettavaksi turvallisuudestasi.

Olen varma, että olisi vieläkin mukavampaa ilman valjaita, kerran.

"Kenelläkään ei ole oikeutta vaatia kypäräpakkoa."

Väärin. Hyppypaikan johtajalla on oikeus tehdä niin, jos hän välittää hyvinvoinnista.

"Kypäräpakko loukkaa hyppääjän vapautta."

Tämä väittäjä on kerta kaikkiaan käsittämätön. Jos kuolet sen vuoksi, että pääsi ei ollut kunnolla suojattu, niin siinä tapauksessa sinä loukkaat hyppypaikan johtajan vapautta kuten myös jokaisen hyppääjän vapautta omassa maassasi. Sinun ei tarvitse tutkia tuota

murskaantunutta ja vertavuotavaa "kasaa", joka vielä hetki sitten oli elävä ja hengittävä ihminen. Sinun ei tarvitse olla huolissasi mahdollisista tiukemmista määräyksistä, tai vahingoista joita aiheutit lajille, jota väitit rakastavasi ja jonka niin ajattelemattomasti jätit. Minun mielestäni jokaisen kokeneen hyppääjän tulisi olla esimerkkinä niille, joilla on vähemmän kokemusta. Kysymys ei ole muusta, kuin asenteesta.

Minä toivon ja uskon, että me ja meidän lajimme on vuosien kuluessa kypsytynyt. Jos ei muuta niin ainakin itsensäilytysvaistomme. Ei ole hienoa aikaista matalalla tai hypätä arveluttavilla varusteilla tai toimia vastoin järkeviä turvallisuuskäytäntöjä.

Suuri osa hyppäämisessä tapahtuneista loukkaantumisista ja kuolemantapauksista on johtunut ymmärtämättömyydestä perusasioita kohtaan. Jos kuolet sen vuoksi, että pääsi ei ollut riittävästi suojattu, on virheesi sama, kuin jos et olisi vetänyt.

Jim Hooper D-4019
Zephyrhills Parachute Center
Zephyrhills, FL
Käänsi: M. Teivainen
Lähde: Parachutist 9/79

Sisältö:

Kypärä vai huuva	2
Totista touhua	3
Juhannusleiri — kesän huippu	4
Koulutuspäälliköiden seminaari Utissa	6
Varjokaupassa väri ei saa ratkaista	8
Para Ski SM -85	10
Kiitos, Risto	12
Hercules Boogie	15
Hyppymestarikoulutus Suomessa	20
Kalakukkokilpailut Kuopiossa	21
Sotilaiden pohjoismaiset laskuvarjohyppy- mestaruuskilpailut	23
Viralliset maailman- ennätykset	24
Pohjoismaiset ennätykset	30
Turvallisuus- tiedotteita	30
Base-hyppyjen kertomaa	35

Kansikuva:

Tom Uusmaan 23. hyppy,
10-tähti.

Kuvaaja tuli tähteen mukaan.

Kuva: Pekka Palotie

Totista touhua

Laskuvarjolla hyppääminen on hauskaa!

Tällainen vastaus tulee nopeasti mieleen kun joskus miettii, miksi kannattaa nähdä vaivaa hinautuakseen ylös taivaalle laskuvarjo selässä.

On keksitty tapa saada lisää sykettä elämään.

Kuitenkin, hyppytouhun sivusta seuraaminen herättää ristiriitaisia ajatuksia. On vaikea kuvitella kovin suurta hyppäämisen nautintoa niiden kohdalla, jotka kulmat kurtussa vääntävät sekvenssiä, junnaten tasaista tahtia koneen ja pakkauspaikan välillä. Varsinkin nyt kilpailukaudella näky on yleinen. Tästä helposti vetää sen johtopäätöksen, että toisille hyppääminen onkin mitä totisinta touhua.

Elämässä on hyvä olla tavoitteita. Parempiin tuloksiin pyrkiminen ja taitojen kehittäminen on sinänsä ihan positiivinen asia. Kunhan voitosta ei tule itseisarvoa. Jos mielen syvyyksiin ei mahdu muuta kuin mitali – ja mieluiten kultainen sellainen – ollaan edetty turhan kauas siitä, miksi alunperin ryhdyttiin harrastamaan tätä hienoa ja inspiroivaa reippailulajia.

Hyppäämisestä tulee helposti pelkkä mekaaninen SUORITUS, jos vapaan putoamisen ainoa tarkoitus on pisteet ja tulokset. Jos tämä on tilanne, on sitten yksi ja sama istuuko kotona ja pelaa tietokonepeliä, vai raahautuuko kerholla tahkomaan pisteitä vapaassa.

Ankaran väkisin vääntämisen ei luulisi ketään ilahduttavan. Ei myöskään sen seikan, että jäävuoren huippu eriytyy omaksi kastikseen ja keskittyy tuijottamaan vain omiin suorituksiinsa. Parempi kontakti aloittelevien hyppääjien kanssa olisi varmaan paikallaan jo lajin kehittämisen kannalta, puhumattakaan sosiaalisesta yhteishengestä. Jos haluamme edistää yhteistä asiaa nimeltä laskuvarjourheilu, tarvitaan siinä varsinkin niitä, joilla on eniten annettavaa. Toinen asia sitten on, missä määrin hyppääminen tapahtuu henkisellä tasolla. Vai onko se tarpeeksi pitkälle vietyä vain rutiinomaista saman asian toistoa?

Toivoisinkin jonkun valaisevan asiaa tältä osin.

Vaikka laskuvarjourheilua ei vielä Antiikin Kreikassa tunnuttukaan, ollaan tänään tultu tähän:

Laskuvarjohyppääminen on urheilua.

Muussakin kilpaurheilussa pätee totuus: joku voittaa, joku häviää. Järjestys voi olla välillä sattumastakin kiinni. On siis parempi olla hyvä häviäjä kuin huono voittaja. Yleisölläkin on tapana tuntea enemmän sympatiaa niitä kohtaan, jotka ymmärtävät reilun pelin säännöt.

Voiton maksimointi on aina epäterve ilmiö, ja jos sen varaan laskee tavoitteensa, alkaa pohja ontua. Ei kai kukaan halua rakentaa taloaan suolle!

Mihin ollaan menossa, kun hyppääminen alkaa muistuttaa tietokonepeliä?

Laskuvarjourheilu on mukava harrastus, eikä terve kilpailuhenki ole pahasta. Mutta ei siitä kannata itselleen suoritusneuroosia kehittää.

Kevyesti kesällä!

Laura Venäläinen

LASKUVARJOURHEILU

Julkaisija: Suomen Laskuvarjokerho Ry, Helsinki-Malmi Lentoasema, 00700 Helsinki. Puh. Tel. (90) 378 827.

Päätoimittaja: Jorma Öster, Suursuontie 21, SF-00630 Helsinki. Puh. Tel. (90) 740 021.

Toimituksen osoite, Editorial Adress: Laskuvarjourheilu, Helsinki-Malmi Lentoasema, SF-00700 Helsinki.

PS-tili No 427 602-1.

Irtomero: 12,50 mk. Tilaushinta: 50,00 mk. Neljä numeroa vuodessa.

Ilmoitukset: Tilinurkka Ky. Taitto: Painomeklari Ky. Erottelut ja asemointi: Neliasemointi Oy

Painopaikka: Sälekarin Kirjapaino Oy.

Juhannusleiri - kesän huippu

Kesän huipputapahtuma juhannusleiri järjestettiin tänäkin vuonna Tampereen laskuvarjokerhon toimesta Jämin lomaharjulla.

Hyppääjiä saapui leirille ympäri Suomea, muutamia jopa Ruotsista asti. Heitä lennätettiin kolmen koneen voimalla aina torstai-illasta sunnuntaihin saakka.

Torstaina illansuussa alkoi teltoja ilmestyä lomaharjun katveeseen. Saatiinpa mukaan muutama asuntovaununkin kertomaan millaisesta "eliittiurheilusta" tässä oikein on kysy-

mys. Osa leirilaisista siirtyi suoraan nuotiolle rentoutumaan ja innokkaimmat hyppääjät ehtivät kerätä itselleen useita hyppyjä jo samana iltana. SLK:n äänekkäin neli-michinen koki ensimmäisen takaiskansa heti torstai-iltana, kun eräs joukkueen jäsenistä satutti hypyllä selkensä. Lisää päänvaivaa joukkueen johdolle aiheutti varajäsen Örri, joka ei meinannut

suostua hyppäämään vesisaatteessa. Kaikki sujui muuten suht' rauhallisesti ja ympäristökäin säilyi lähes häiriöttä.

Perjantaina toiminta alkoi hyvissä ajoin yhdeksän maissa. Uuvuttavasta helteestä huolimatta kaikki kolme konetta pörräsivät koko päivän aina keskiyöhön saakka. Päivän mittaan nähtiin taivaalla muutamia yhden miehen side by si-

de:ja. Kuumuus lienee myös ollut syynä joihinkin oppilaiden varavarjokeikkoihin. Illalla kymmenen maissa alettiin kerätä leirin parhaimmista, tähtäimenä keskiyön hyppy. Puolen yön maissa Pilatus Porter, Cessna 206 ja Cessna 185 kipuivat taivaalle kauniissa muodostelmassa. Kolmen kilometrin korkeudessa 21 hyppääjää irtosi koneista ja taivaalle alettiin kasata pääkallo-kuviota. Kallo oli kuitenkin sen verran hauras, että viimeisten hyppääjien tullessa kuvaan olivat ensimmäiset jo irronneet. Hyvä yritys palkittiin joka tapauksessa aplodeilla ja myöhemmin illalla ymmärtäväsillä nyökkäyksillä kun joku vannotti kuvan olleen kasassa. Muilta osin juhannusyö meni tavanomaisissa merkeissä nuotion ympärillä. (Muistelkoon tarkemmin ken pystyy.)

Kuva: Pekka Palotie

Kuva Pekka Palotie

Lauantaina päästiin starttaamaan vasta hieman ennen puoltapäivää. Edellisen yön unia kun oli päässyt verottamaan nämä tyypilliset juhanuskuviot sekä SLK:n naikkosten kiljumiskilpailu. Hyppyvire pysyi kuitenkin lähes edellisen päivän veroisena. Jokunen innokas hyppääjä tosin tippui kerkasta kun yllättävä alastulo murskasi jalan. Illan mittaan alkoi alastulojen kanssa ilmaantua muitakin kummallisuksia. Eräs oppilas onnistui hyppäämään lähes suoraan Selen auton katolle (olikohan kysymyksessä tarkkuushyppy vai salainen kauna Seleniusta kohtaan). Ape taas viihdytti nuotioyleisöä liitämällä muutaman metrin korkeudelta yli nuotion. Onneksi hyppääminen lopetettiin ajoissa ja pahemmilta vahingoilta säästettiin.

Sunnuntaina alkoi toiminta pikkuhiljaa rauhoittua kun hyppääjä toisensa jälkeen pakasi kamansa ja starttasi kohti kotia. Kourallinen innokkaita hyppääjiä jäi silti iltaan saakka. Päivän suunnitelmiin kuului kruunata leiri hyppäämällä 10-CRW hyppy. Hypylle koitui valitettavasti ongelmia jo ennen koneelle lähtöä, kun Pönttö, jonka oli tarkoitus olla mukana hypyllä, teki varavarjokeikan juuri edellisellä hypyllä. CRW-hyppy onnistui kuitenkin puolittain ja kahdeksan varjoa saatiin kasatuksi torniin. Lopulta kahdeksan maisaa sai lomaharjun henkilökunta huokausta helpotuksesta Pilatus Porterin startatessa baanalta kohti Helsinki-Malmin lentokenttää.

Maggi

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Joensuun seudulla:

Arkitehtitoimisto Jyrki Roos Ky
Torikatu 24, 80100 Joensuu
Puh. 973-28 258

Autopalvelu Oy
Kuurnankatu 31, 80130 Joensuu
Puh. 973-24 413

Insinööritoimisto Mäkelä Ky
Koulukatu 20, 80100 Joensuu
Puh. 973-27 225

Joensuun KTK Oy
Pamilonkatu 17, 80100 Joensuu
Puh. 973-23 177

Karjalanmaa
Torikatu 1, 80100 Joensuu
Puh. 973-25 341

Muotitalo Kekäle
Kauppakatu 20, 80100 Joensuu
Puh. 973-25 371

Perlos Oy
Jukolankatu 22, 80150 Joensuu
Puh. 973-821 521

Pohjois-Karjalan Haka Oy
Kauppakatu 32, 80100 Joensuu
Puh. 973-26 026

Schauman

Tele- ja Sähköhuolto Ky
Nyyrikinkatu 38, 80260 Joensuu
Puh. 973-32 575

Termo-Rakennus
82140 Kiihtelysvaara
Puh. 973-79 314

Hannu Laitinen

Koulutuspäälliköiden seminaari Utissa

Aamupäivän teemana oli hyppäämisen riskitekijät viimevuotisen melko synkin tilanteen siivittämänä. Asiaa tarkasteltiin alkeiskoulutuksen (eli oppilaan hyppäämisen) ja jatkokoulutuksen (eli lupakirjahyppääjän) kannalta. Lisäksi tarkasteltiin tilannetta koulutuksen järjestämisen kannalta. Tarkoituksena on, että sekä alkeis- että jatkokoulutusohjelmaan otetaan jo tänä kesänä mukaan riskitekijäoppitunnit, joilla kerrataan muihin aiheisiin liittyvät ko. tekijät sekä paikataan näihin kuulumattomat puutteet (esim. vieraan varjon lainaus).

Koulutuksen järjestelyiden kannalta keskusteltiin mm. seuraavista kysymyksistä:

1) Organisaatio

- kouluttajatilanne (ammattitaito ja kelpuus)
- ohjelmien läpivieminen ja kontrolli
- valvonta
- dokumentointi

2) Koulutuslaitteet ("pakolliset")

- lekomalli
- keinut
- maahantulolaitteet
- harjoitusvarjot ja valjaat

3) Kalusto

- hyväksyttävyyys (esim. TSO)
- ohjeistus
- laatu ml. kirjavuus
- varalaukaisimet
- mittaristot
- hyppyvarusteet

4) Valvonta (kokonaisuus)

Oppilaskaluston osalta todettiin, että tyyppi hyväksymätömään kalustoon liittyy usein esim. ohjekirjojen puutteellisuus. Meidän resurssimme eivät kuitenkaan riitä "villin" kaluston koehyppäämiseen. Toisaalta oppilasta ei voida hyväksyä missään tapauksessa koehyppääjäksi.

Hyppäämisen vaarallisuudesta päästiin lähestulkoon yksimielisyyteen. Tosin keskuskomiteassa viime vuosina muodostunut kanta "hyppääminen

Kesäkuun ensimmäisenä lauantaina kerääntyi Uttiin yhdeksäntoistahenkilinen seminaari, johon joukkoon mahtui kolmetoista koulutuspäälliköä. Eräänä tavoitteena oli säännöllisten kokoontumisten avaaminen ja sitä kautta SIL:n laskuvarjohyppykoulutuksen yhtenäistäminen ja kehittäminen. Järjestelyistä vastasi koko koulutuskomitea eli tällä hetkellä Kristian Enkvist sekä allekirjoittanut.

on vaarallista, ellet..." tuppasi osalla joukosta kääntymään muotoon "se on turvallista, mikäli". Riskitekijöistä oltiin kuitenkin yksimielisiä. Tavoitteena on, että jatkokoulutusohjelmaan liittyvä oppitunti pidettäisiin kerhoissa muuhun toimintaan liittyen myös kaikille lupakirjahyppääjille.

Iltapäivällä käsiteltiin ja tarkistettiin uutta alkeiskoulutusohjelmaa sitä silmällä pitäen, että ohjelmasta tulisi melko yksityiskohtainen ohje kaikille

kerhoille koulutuksen yhtenäistämiseksi.

Jatkokoulutusta ja liitovarjo-koulutusta silmällä pitäen käsiteltiin uusi tandem-liitopäävarjokaluston pakkotilanneohje, joka on esitetty jäljessä. Samalla todettiin hyväksi muutamassa kerhossa pakollisena oleva kuvunpäästöharjoittelu, jota ko. ohje voisi yhtenäistää ja täydentää.

Päivän päätteeksi käsiteltiin Kristianin tekemää mittavaa Chaser-oppilastandemin käyt-

töohjetta, joka käsittää pakkous- ja käyttöohjeiden lisäksi cm. pakkotilanneohjeet ja omaa sillä tavalla käyttökelpoista yleispätevyyttä ja on siltä osin sopusoinnussa edellä mainitun ohjeen kanssa. Kumpaakin pakkotilanneohjetta laadittaessa on tukeuduttu ulkolaisiin lähteisiin, jotka tuntuvat melko tavalla vastaavan toisiaan menetelmien osalta. (Huom! Chaser pakkous- ja käyttöohjeet ovat saaneet muutoksia ko. tilaisuuden jälkeen.)

Yhteenvetona voitaisiin todeta, että päivästä saatiin

- perusteita riskitekijäoppitunteihin alkeis- ja jatkokoulutusohjelmiin
- uusi alkeiskoulutusohjelma
- pakkotilanneohjeet tandem-liitovarjoille sekä oppilastandemkalustolle

Parasta päivässä oli kattava osanottajien joukko kesän kii-reistä huolimatta. Koulutuskomiteaan jäätin odottamaan uutta voimaa joskin lupauksia ainakin Joensuun ja Utin suunnista saatiin.

Laskuvarjojouheilloita tervehtivät Kouvolan seudulla:

Agroma Oy

Akkuhuolto M. Kuittinen Ky
Takojaantie 4, 45130 Kouvola
Puh. 951 - 14 267

Helsingin Osake-Pankki Kouvola

Hotelli Walkeala
Kurssi- ja matkailukeskus
45360 Valkeala
Puh. 951 - 850 091

Kansallis-Osake-Pankki Kouvola

Keskuskunta OK-Liha
Utinkatu 3-5, 45200 Kouvola
Puh. 951 - 22 931

Kouvolan Autokoulu Oy
Kauppamiehenkatu 1 A,
45100 Kouvola Puh. 951-21 777

Kouvolan Lukko Ky

Salpausselänkatu 26, 45100 Kouvola
Puh. 951 - 15 247, 20 620

Kouvolan Pesula

Kanervistontie 32, 45200 Kouvola
Puh. 951 - 123 522

Kouvolan Sanomat

Tommolankatu 2, 45100 Kouvola
Puh. 951 - 16 911

Mustialan Taimitarhat

47200 Elimäki
Puh. 951 - 76 221
Ilmainen hinnasto pyydettyä

Neon-Teos Oy

Pohjoistie 2, 45700 Kuusankoski
Puh. 951 - 43 533

Orilammen Lomakeskus

Siikava, 52940 Hilloensalmi
Puh. 951 - 39 881

Tavaratalo Valioasu Oy

Vari Oy
Paimenpolku 1, 45100 Kouvola
Puh. 951 - 20 271

Pakkotilanne- toimenpiteet tandem- kalustolla hypättäessä

1. Yleistä

Jäljessä käsitellään toimenpiteitä seuraavissa tilanteissa hypättäessä tavanomaisilla tandemvaljailla liitopäävarjolla:

- Päävarjon vajaatoiminnat
- Tulo erilaisiin paikkoihin
- Naapuriin törmääminen alastulon (ts. varjon varassa) aikana.

Lisäksi hypääjä tulee olla koulutettu ainakin seuraavia tilanteita varten:

- Hätähyppy ja pakkolasku
- Varjon tahaton aukeaminen koneessa

Näihin tilanteisiin tulisi toimenpiteet suunnitella lentokonekohtaisiksi.

2. Päävarjon vajaatoiminnat

2.1. Päävarjon täydellinen vajaatoiminta

Päävarjo ei tule laukaisun jälkeen ulos repusta (eikä kyseessä ole turbulenssi). Suorita toteamisen ja päätöksen jälkeen välittömästi seuraavat toimenpiteet:

- a) Säilytä hyvä koottu hyppyasento
- b) Vedä jalat lähekkäin ja polvet koukkuun
- c) Katso ja tartu vasemmalla (ts. kahvan puoliosalla) kädellä varavarjon kahvaan
- d) Vedä kahvasta vartalon (ts. vaijeriletkun) suuntaisesti loppuun saakka

Varavarjo aukeaa kolmessa sekunnissa. Käsittele varavarjoa kuten vastaavantyyppistä päävarjoa.

2.2. Päävarjon osittainen vajaatoiminta

Päävarjo tulee esiin varjorepusta, mutta on auennut väärämuotoiseksi, vaurioitunut, sekaantunut tai ainoastaan osittain auennut niin, että tuo hypääjän liian kovaa maahan tai aiheuttaa hallitsematonta pyörimistä. Suorita päätöksen jälkeen välittömästi seuraavat toimenpiteet:

- a) Pidä hyvä koottu vartalon asento
- b) Paina jalat yhteen
- c) Katso ja tartu irtipäästökahvaan oikealla kädellä ja varavarjon kahvaan vasemmalla kädellä
- d) Vedä irti päästökahva loppuun asti ja pudota kahva.
Huom. Jos olet vasenkätinen, kiinnitä harjoittelussa huomio siihen, että et vedä samanaikaisesti paremmalla kädelläsi.
- e) Pane oikea käsi vasemman päälle ja vedä vasemmalla varavarjon kahvasta loppuun saakka.
Varavarjo aukeaa kolmessa sekunnissa. Käsittele varavarjoa kuten vastaavantyyppistä päävarjoa.

3. Tulo erilaisiin paikkoihin

3.1. Tahaton tulo veteen

Mikäli tulet tahattomasti veteen joko pää- tai varavarjolla eikä sinulla ole pelastusliivejä ja nopea avunsaanti on epätodennäköinen, suorita seuraavat toimenpiteet:

- a) Avaa rintahihna ja mahdollinen vatsahihna
- b) Käännä varjo tuulta vasten ennen veteen laskautumista
- c) Höyhennä kupu ennen veteen kosketusta estääksesi veden alle painumisen

- d) Irrota veteentulon jälkeen jalkahihnat ja ui tuulen alapuolelle varjosta eroon.

Päävarjon varassa saattaa erityisesti kovalla tuulella olla parasta päästää kupu irti irtipäästökahvasta jalkojen osuessa veteen ja vapautua vasta tämän jälkeen valjaista, jotka kantavat itseään muutaman minuutin ennen vettymistä.

Vesihypyissä käytetään em. toimenpiteitä, mutta käytetään pelastusliivejä ja kylmään veteen hypättäessä lämmön pitävää, kannattavaa pukua (esim. sukelluspuku ja uimaliivit siltä varalta, että sukelluspukuun pääsee vettä, vaihtoehtoisesti märkápuku).

3.2. Puuhun tulo

Hypääjän tulisi metsään tullessa ohjaamalla välttää yksittäiseen puuhun tulo. Mikäli et tässä onnistu, toimi seuraavasti:

- a) Paina jalat yhteen ja nosta polvet ylös niin, että suojaat alavartalosi.
- b) Paina leuka rintaan kiinni.
- c) Paina kapulat täysjarrutustilaan pitäen kyynärpäät kyljissä kiinni. Valmistaudu tulemaan maahan saakka.
- d) Jos jäät puuhun kiinni, älä pudottaudu korkealta, vaan odota apua tai käytä varavarjoa alas kipeämiiseen.

Huom. Suuri vaakanopeus aiheuttaa todennäköisesti enemmän kolhuja kuin suuri vajoamisnopeus. Tämän takia puuhun höyhentäminen on suositeltavampaa kuin puuhun suoraan lentäminen.

3.3. Voimalinjoihin tulo

Voimalinjoja ei saa olla hyppyalueen läheisyydessä. Jos kuitenkin jostain syystä joudut linjoihin, toimi seuraavasti:

- a) Pudota päävarjon kahva, jos laukaisuvaijeri roikkuu vapaana
- b) Pidä jalat yhdessä ja jalkaterät käännettyinä linjan suuntaa vasten
- c) Käännä pää sivulle ja leuka olkapäähän kiinni
- d) Paina kapulat täysjarrutustilaan pitäen kyynärpäät kyljissä kiinni
- e) Hylkää varusteet ja poistu alueelta, jos linjat ovat pudonneet maahan. Jos jäät roikkumaan ja olet liian korkealla pudottautumaan, jää odottamaan apua.

Huom. Järjestä alueen eristäminen ja ilmoitukset asianomaisille viranomaisille.

4. Naapuriin törmääminen alastulon aikana

4.1. Ryhmähyppyihin liittyy aina naapuriin törmäämisen riski

Sinun tulee koko hypyn ajan olla valppaana ja varoittaa tarvittaessa naapuria. Vastaantulevaa väistetään oikealle ja alempana olevalla on etuajo-oikeus. On kuitenkin mahdollista, että naapuri ei huomaa sinua; varoita ja väistä etuajo-oikeudestasi huolimatta.

Mikäli törmäämistä ei enää ohjaamistoimenpiteillä voi estää, vältä menemästä naapurin punoksien läpi. Levitä juuri ennen törmäystä kädet ja jalat.

Mikäli naapuri on mennyt läpi ja jäänyt kiinni yhteen tai useampaan punokseesi, yritä vapautua käyttämällä hyppypuukkoasi, joka sinulla on aina mukana ja saatavilla.

4.2. Joissakin tapauksissa saattaa jomman kumman tai kummankin hypääjän kuvun irtipäästö olla tarpeen.

Alemman, muuten vapaan hypääjän tulisi päästää irti, pudota järjestelmästä eroon ja avata varavarjonsa ja päästää näirylempänä oleva tuomaan kummatkin päävarjot maahan. (Tapauskohtainen tilannearvio tässä tärkeä.)

Huom. Neuvottele naapurisi kanssa ja kerro hänelle aikomuksesi. Muista kuitenkin koko ajan korkeuden ja ajan menetyksen.

Varjokaupassa ei väri saa ratkaista

by Bill Dause

Valitessasi sopivia varusteita on syytä miettiä seuraavia teki-joita ennen kuin päätät kaupan.

Hyppykokemus

Ota huomioon sekä hyppyjesi kokonaismäärä että myöskin se seikka kuinka usein hyppäät. Aktiivisella hyppääjällä on parempi tuntuma ilmatyöskentelyyn kuin "sunnuntaihyppääjällä", joka hyppää vain parikymmentä hyppyä vuodessa. Aktiivisella hyppääjällä on näin ollen paremmat valmiudet hypätä turvallisesti huipputehokkailta varjoilla.

Myös niiden hyppääjien, joilla on välillä pitkiä taukoja hyppytoiminnassa, olisi syytä hankkia helppokäyttöiset varusteet. Pitkän tauon jälkeen kestää jonkin aikaa ennen kuin pääsee taas tuntumaan. Tänä aikana kun verestää taitojaan, ei ole viisasta hypätä sellaisella varjolla, jonka kanssa maahantulo on vaikeaa.

Oma paino

Varjon sopivuuteen vaikuttavat sekä oma painosi että myös fyysinen rakenteesi. On selvää, että hyppääjä, joka painaa 50 kiloa haluaa erilaisen varjon kuin hyppääjä, jonka paino on 90 kiloa. Mutta tässä yhteydes-

Markkinoilla on myytävänä suuri määrä uusia ja käytettyjä hyppyvarusteita. Osa niistä ei sovi sinun tarkoituksiisi, osa varusteista on kelvottomia ja jopa vaarallisia, joko sen vuoksi että niitä on vaikea käyttää tai sitten ne ovat huonosti suunniteltuja.

Jos olet aikeissa ostaa ensimmäisen varjosi tai vaihtamassa vanhoja varusteitasi uusiin, muista että on otettava huomioon tärkeämpiä asioita kuin vain varjon väri.

sä on muutakin huomioitavaa: 50 kiloa painava toimistotyöläinen, jonka rasittavin fyysinen ponnistus on haarituolille kipuaminen tarvitsee luultavasti isomman varjon kuin 90 kiloa painava hyväkuntoinen satamatyöläinen.

Ajattele myös ikääsi. Niin mielellämme kun me sen unohtamme, tosiasia on että vartalo menettää kimmoisuutensa iän karttuessa eikä kestä yhtä suurta rasitusta kuin nuorempana. Eräällä veteraanihyppääjällä on tapana sanoa: "En voi tulla maahan liian pehmeästi, mutta liian kovaa kyllä."

Edellämainittu pätee myös sinun kohdallasi!

Useimmat varjonvalmistajat ilmoittavat nykyään suosituksen hyppääjän painosta.

Hyppytavoitteet

Yleensä on parempi ostaa yleispätevä varjo kuin sellainen, joka on nimenomaisesti suunniteltu tarkkuuteen. CRW-hyppyihin tai temppuhyppäämiseen.

Ajatellaan esimerkiksi tarkkuusvarjoja. Niillä on tosin helppo tulla maahan, mutta toisaalta ne ovat usein isoja ja kömpelöitä. Jotkut niistä au-

keavat kovaa vapaapudotuksen jälkeen. Ellet aio ryhtyä vannoutuneeksi tarkkuushyppääjäksi, sinua ei luultavasti miellytä tarkkuusvarjo hypätessäsä muuten.

Päätä mihin aiot hyppäämisessäsi suuntautua ennen kuin ostat varjon.

Vaihtoarvo

Nykyisillä markkinoilla varjot menevät pois muodista kauan ennen niiden todellista elinikää. Kun haluat myydä varjosi tai vaihtaa sen uuteen, on varmasti taloudellinen isku pitää varastossaan kymppitonin arvoisia varusteita, joita ei saa kaupaksi. Laskuvarjoja on laaja skaala eri kokoja, värejä ja muotoja. Tärkeä seikka niissä on pinta-ala (neliöjalka) sekä pituuden suhde leveyteen.

Pituus-leveys suhde on melko uusi näkökulma varjoissa. Koska leveä, laiha varjo liittää tehokkaammin kuin laatikkomainen varjo on ensisimmäisistä tullut suosittuja varsinkin relatiivihyppääjien keskuudessa.

Mutta jotkut uusista varjoista ovat niin leveitä suhteessa pituuteen, että ne käyttäytyvät melkoisen radikaalisti. Niillä on taipumusta kääntyä kasaan täysjarrutuksessa, tunnelit me-

nevät helposti tukkoon nopeissa käänöksissä ja ne voivat olla arvaamattomia kovalla tuulella tai maahantullessa. Tällaiset varjot eivät sovi hyvin tarkkuushyppäämiseen tai laskutumiseen pienelle, rajatulle alueelle.

Jotkut näistä laiheliini-varjoista ovat aiheuttaneet huonon maineen valmistajille ja yleensä laskuvarjolle. Joitakin on lähes mahdoton myydä eteenpäin.

Eli yleisesti ottaen pätee: mitä enemmän varusteisi poikkeaa tavallisesta, sitä pienemmät mahdollisuudet on löytää niille ostaja. Esimerkiksi laskuvarjoille, joiden koko on joko 170 sq.ft tai 350 sq.ft on paljon vähemmän ostajia kuin varjolle, jonka koko on 250 sq.ft. Ehkä kannattaa ostaa hieman isompi varjo kuin tarvitset, jotta sinulla olisi paremmat mahdollisuudet myydä se käytettynä kohtuulliseen hintaan.

Jos tarvitset ison kuvun (so. isompi kuin 240 sq.ft), muista, että kun haluat myydä sen, voi ostajan löytyminen viedä aikaa. Kannattaa aloittaa etsiminen ajoissa.

Hinta

Keskivertohyppääjälle tämä on varmaankin kaikkein tärkein tekijä, vaikka sen pitäisi olla VÄHITEN TÄRKEÄ.

Laskuvarjovarusteissa yleensä saat rahoillesi vastineen. Useimmat hyväksi oletetut kaupat voivat osoittautua todelliseksi TÄSKÖiksi. Myyjä haluaa luonnollisesti hyvälle varusteilleen reilun korvauksen. Mutta myös: jos myyjä haluaa päästä eroon huonoista varusteistaan, voi hän esittää niille houkuttelevan hinnan.

Joka sääntöön on tietysti olemassa tukku poikkeuksia. Hyvä nyrkkisääntö kuitenkin: käytetyt varusteet alenevat arvossa n. 25 % per vuosi. Jos ne ovat yli neljä vuotta vanhat, ne voivat yhä olla turvalliset, mutta ehkä poissa muodista. Jos saat uudet varusteet joltakin reilulla alennuksella, se voi joutua siitä, ettei hän halua jäädä neuvomaan sinua, kuinka se pakataan tai miten mahdolliset puutteet korjataan. Myös hänellä saattaa olla radikaali tai vanhanaikainen systeemi, josta hän haluaa päästä eroon eikä löydä ostajaa normaalihinnalla. Kannattaa seurata markkinahintoja mainoksista tai lueteloista. Jos päädyt uusien varusteiden ostoon, sinun on hyvä tietää, että valmistajat myöntävät alennuksia luettelohinnoista. Joillakin on tapana myöntää alennus niille, jotka hankkivat kerralla täydellisen pakkauksen. Toiset taas suostuvat neuvottelemaan yksittäisten tuotteidenkin kohdalla alennuksista.

On hyvä ostaa — ja myydä — koko pakkaus samalla kertaa. Voi käydä niin että huomaa olevasi jumissa sellaisten varusteiden kanssa, joita et pysty käyttämään, ja ehkä joudut kuluttamaan paljon aikaa ja rahaa hankkiaksesi erityisen apuvarjon tai muun osan jota ilman kokonaisuutesi ei toimi.

Jolle haluaa toimia hyppyvarusteiden testaajana, älä osta ihkautta, juuri lanseerattua kupua tai tandemia. Liian usein kestää useita kuukausia ennen kuin valmistaja saa riittävästi palautetta hyppääjiltä voidakseen "hienosäätää" uutta tuotetta.

Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, etteivätkö valmistajat testaisi varusteita ennen kuin ryntäävät myymään niitä julkisesti. Joskus vain on sellaisia muotoilu- tai materiaalivikoja, jotka eivät tule esiin ennen kuin vasta laajemmassa käytössä. Ellet halua toimia jälkitestääjänä, on parasta tyytyä jo vakiintuneeseen ja hyväksi tunnettuun malliin.

Hyppää ensin

Jos vain mahdollista, hyppää tandemella tai kuvulla ennen kuin päätät ostaa sen. Se on helppo tapa todeta mahdollisia puutteita tai ongelmia, joita sen käytössä syntyy. Samalla myös näet, ovatko kuvun ominaisuudet juuri sellaiset kuin odotat.

Käytetty voi olla hyvä

Älä ajattele, että käytettyjen varusteiden ostaminen aina olisi huono ajatus. Näin ei ole — voit saada hyvät käytetyt varusteet kohtuuhinnalla. Kunhan vain ensin katsot tarkkaan mitä ostat.

Kysy neuvoa

Kannattaa kysyä neuvoja, jos olet ostamassa uusia tai käytettyjä varusteita. Ulkopuolisen, objektiivisesti suhtautuvan asiantuntijan mielipide auttaa sinua valinnassa.

Lisäksi vielä: jos aiot ostaa käytetyt varusteet ja olet mielestäsi löytänyt mitä haluat, anna riggerin tarkastaa ne lävitse. Jos jompikumpi teistä huomaa jotakin soveltumaton, on viisaampaa jättää kauppa ja jatkaa etsintöjä.

Käänsi: Laura Venäläinen
Lähde: Bill Dause (Skydiving vol. 5, number 7)

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Jyväskylän seudulla:

Aimo Järvinen Ky
Rekkatie 6, 42300 Jämsänkoski
Puh. 942-44 353

Harvia Oy Saunakiuastehdas
40950 Muurame
Puh. 941-731 811

Ilmastointiliike Kanavasepät Oy
Lekatie 2, 40320 Jyväskylä
Puh. 941-283 616

Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy
Yliopistonkatu 21, 40100 Jyväskylä
Puh. 941-617 270

Kuormaväline Ky
Kiilatie 3, 40320 Jyväskylä
Puh. 941-282 033

Pesula Hienonen Oy
Vasarakatu 13, 40320 Jyväskylä
Puh. 941-271 788

Ravintola Jyväshovi
Kauppakatu 35, 40100 Jyväskylä
Puh. 941-213 322

Oy Sako-Tikka Ab Tikkakosken tehta
41160 Tikkakoski
Puh. 941-751 511

Shell on super

SPR:N VERIPALVELU

MK Mikko Kemell ky

- teräsrakenteet
- alumiini- ja teräsrakenteiset ovet ja ikkunat
- kasvihuoneet

Hakkutie 6, 40320 JYVÄSKYLÄ (941) 283 711

Muuta huomion-arvoista

Pieni vihje: varusteiden yhdistely vaatii tuntemusta. Koska myytävänä on niin monen mallisia ja -kokoisia päävarjoja, varavarjoja ja valjaita, vaatii melkoista asiantuntemusta pystyä yhdistelemään niistä toimiva kokonaisuus.

Jos etsit käytettyjä varusteita ja haluat ostaa niitä osissa, suunnittele asiaa pidemmän aikaa löytääksesi juuri toisiinsa sopivat päävarjon, varavarjon ja valjaat.

Pekka Palotie

Para-Ski SM-85

Para-Skin Suomen Mestaruuskilpailut niin pohjoismaisissa kuin alppilajeissa pidettiin Jämsässä 1. – 3.3.1985.

LÄHTÖ

Nordic Para-Ski 1985 10 km hiihto:

sija	nimi	aika
1.	Keisanen Pekka	30.09,9
2.	Härkönen Rauno	31.18,5
3.	Punju Heikki	31.32,7
4.	Soini Tatu	31.59,3
5.	Räsänen Mauno	32.48,7
6.	Heino Matti	32.58,7
7.	Toivo Jari	34.18,2
8.	Kausalainen Antti	34.41,5
9.	Käyhkö Risto	34.45,6
10.	Kilpinen Olavi	35.27,3
11.	Toivonen Timo	36.43,2
12.	Satamo Tapio	37.03,0
13.	Huusari Esa	37.41,8
14.	Saarinén Timo	38.28,5
15.	Schwartz Kyösti	39.12,7
16.	Savolainen Olli	39.21,4
17.	Mäkinen Jari	39.36,1
18.	Vesterinen Harri	40.12,3
19.	Ritonen Juha-Matti	42.34,4
20.	Grönroos Antti	43.38,9
21.	Roivainen Martti	43.52,4
22.	Korhonen Veikko	46.44,3
23.	Ora Pekka	48.48,4

Alppi Para-Ski 1985 suurpujottelu

sija	nro	nimi		I	II	yht.
1.	81	Nicklasson	S	38,60	40,68	79,28
2.	91	Mäkinen		39,28	40,80	80,08
3.	74	Törröbioni	S	39,46	40,92	80,38
4.	78	Nielsen	S	40,11	41,72	81,83
5.	53	Mäki-Kuhna		40,48	43,04	83,52
6.	94	Johansson	S	41,98	42,39	84,37
7.	92	Korhonen		41,21	43,48	84,69
8.	82	Helo		41,50	43,33	84,83
9.	75	Juntunen		42,52	43,13	85,65
10.	57	Mikkonen		42,39	44,38	86,77
11.	72	Kilpinen		42,83	44,42	87,25
12.	54	Käyhkö		42,72	44,59	87,31
13.	56	Soini		42,85	44,77	87,62
14.	66	Härkönen		42,57	45,11	87,68
15.	79	Härkönen		43,47	44,54	88,01
16.	62	Hernesniemi		43,72	45,31	89,03
17.	70	Wallberg	S	43,53	45,89	89,42
18.	93	Närhi		44,11	46,15	90,26
19.	63	Anttolainen		44,81	46,92	91,73
20.	77	Kausalainen		46,02	45,86	91,88
21.	90	Toivonen		46,40	46,67	93,07
22.	65	Lundberg		45,93	47,19	93,12
23.	58	Hiitola		45,99	48,35	94,34
24.	51	Savolainen		46,21	48,31	94,52
25.	55	Satamo		46,55	48,24	94,79
26.	61	Huusari		47,74	47,20	94,94
27.	68	Palotie		46,21	48,85	95,06
28.	89	Nieminen		48,58	49,57	98,15
29.	64	Ritonen		48,43	50,26	98,69
30.	73	Enkvist		48,50	50,37	98,87
31.	76	Luttinen		48,09	51,37	99,46
32.	88	Vesterinen		49,28	50,90	1.00,18
33.	83	Autti		40,47	61,02	1.01,49
34.	86	Räsänen		50,77	52,23	1.03,00
35.	85	Sarkkinen		—	46,46	1.04,36
36.	80	Helo		—	50,48	1.08,38

Samanaikaisesti oli tarkoitus ratkoa Alppi Para-Skin pohjoismaiden mestaruus. Mestaruudet jäivät selvittämättä huonojen sääolosuhteiden vuoksi, mutta muuten oli mukavaa.

Jämsä on mainio paikka niin sijaintinsa kuin paikkojensa puolesta, joskin lentokenttä puuttuu, mutta tämä oli korjattu paikalle tilatun helikopterin avulla. Lukuisa joukko hyppääjiä oli saapunut paikalle ja yksi joukkue Ruotsista. Pohjoismaainen kilpailu olisi ollut siten Ruotsi-Suomi maaottelu.

Majoitus oli järjestetty mukavasti hotelliin ja järjestelyt yhdessä huollon kanssa pelasivat hyvin.

Pujottelu vietiin läpi nopeasti Himoksen uudessa mäessä iltalaskuna ja ruotsalaiset osoittivat taitonsa, mutta kyllä kärkeen mahtui muutama suomalainenkin. Jämsän oma poika Jari Mäkinen ja Utin Jukka Mäki-Kuhna olivat hyvin kärjen tuntumassa. Kilpailuhenki oli leppoosaa ja kaikilla oli hauskaa.

10 km hiihto käytiin lumisaateessa, joka häiritsi suksien voitelua. Täytyy sanoa, että nykyajan sukset vaativat paljon tietoa ja taitoa ainakin voitelun suhteen. Oli jos jonkin moista voitelijaa ja viilaajaa, mutta huumori kukki kuitenkin kilpailijoiden mielessä. Oli se ennen helppoa kun ei tarvinnut muuta kuin pätjän kynttilää nykyisten erilaisten purkkien tilalla.

Hyppytoimintaa jouduttiin odottelemaan pilvisen sään vuoksi, mutta ei tuntunut keliä syntyvän. Ei päästy hyppäämään edes ensimmäistä kierrosta täyteen ja sehän harmitti kilpailijoita.

Stand by-tilanne jatkui pitkään kunnes kilpailun johto ilmoitti, että kisat lopetetaan ja mestaruudet jäävät tänä vuonna ratkomatta. Muuten kaikki oli hyvin, mutta kun kilpailun järjestäjät ilmoittivat ettei mitään kilpailumaksuja palauteta vaikka hypyt jäivät suorittamatta, sai se monen kilpailijan niskakarvat pystyyn. Asiasta kinasteltiin, mutta tuloksetta. Tosi paha virheratkaisu järjestäjiltä.

MR-HANKINTA

PARA-SHOP

HURRAA OSTAA, MYY, VAIHTAA,
OTTAA MYYTÄVÄKSI !

PÄÄKUUT

Flyer 500,-
Starlite 1500,-
Unit III 2800,-
Unit 200 2600,-
Life Cloud 2kpl a' 3000,-
Cruisair 3200,-
Merlin 3200,-
Viking Light 3000,-
Skylark CRW 5400,-
ym.

VARAVARJOT

Conical 26 ft 1700,-
Tornado 22 ft 2700,-
X210 Reserve 5500,-
Invader 370R 3200,-
Skylark Reserve 23ft 3200,-

MUUT

Dytterit 640,-
Häuvät 580,-
Hyppylasit 40,-
Hyppypäiväkirjat
• Tav. 15,-
• RW 35,-
Stampit 25,-/pari
Skies Call II 138,-
Hyppykengät (LW) 420,-
Paravyöt 35,-
Tuulimittarit 1200,-

MITTARIT (Barigo)

Tavalliset 450,-
Tarkkuus 500,-

VARJOKOKONAISUUS

SST, XL-Cloud, Conical 26 ft 7500,-

TÄSTÄ HETI VARASTOSTA - VARASTOT VAIHTUVAT JATKUVASTI,
SOITTELE JA KYSELE

VARJOKOKONAISUUKSILLE TARVITTAESSA MAKSUAIKAA
- UUDET TOIM.AIKA 8-10 vkoa

MAURI RAJALA
KAHAJANKUJA 4 A 4
36240 NATTARI

931-645599

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Vaasan seudulla:

Kaihdinliike Aurinkokaihdin Oy
Kauppapuistikko 38, 65100 Vaasa
Puh. 961-120660

Keskusosuusliike Hankkija
Vaasa

Kuljetusliike P. Nyholm Oy
Reininkatu 9, 65170 Vaasa
Puh. 961-116400

Laihian Säästöpankki
66400 Laihia
Puh. 961-770422

Oy Tamro Ab

Vaasan Sähkö Oy
Kirkkopuistikko 4, 65100 Vaasa
Puh. 961-121711

ky **EKMAN** Systems kb
Sorakatu 5 Grusgatan, 65100 Vaasa, Vas 10 puh. 961-121 122 tel.

Kiitos, Risto!

Kun runsaat kaksikymmentä vuotta sitten tulit kerhoomme tuoreena "punabarettina", olit täynnä nuoruuden intoa ja voimaa. Sinä paneudit koko sielullasi hyppäämisen hurmaavaan maailmaan. Se hurmasi Sinut täysin samoin kuin monet meistä tuolloin mukana olleista. Ei kestänyt kauaa kun olit yksi "aktivisteista" ja mitä hyppyteknikkaan ja -taitoon tulee kasvoit varsin nopeasti toidoiltasi päätä pidemmäksi muita. Olit selvästi "Primus inter pares". Sellaisena pysyit vuosikaudet, sen osoittaa myös ansioluettelosi, joka ei löydä vertaistansa joukostamme. Olit voittanut lähes kaiken mitä tuolloin voitettavissa oli.

Noiden vajaan kymmenen vuoden aikana, jolloin ja oimme yhteiset ilomme ja surumme hyppäämisen ihanassa maailmassa, opimme tuntemaan Sinut, Risto, reiluna ja myönteisenä ihmisenä aina valmiina auttamaan kumppaniasi sekä myös ennakkoluulottomasti yrittämään kaikkea uutta hyppäämisen saralla. Uskoit yhteiseen asiaamme ja veit sitä kunnialla eteenpäin. Olimme ja olemme yhä kaikki ylpeitä Sinusta.

Kullakin meistä tulee luopumisen hetki, toisille – kuten sinulle – se tulee varhain, toisille myöhemmin. Kukaan ei voi siltä välttyä. Me kaikki hyppäämme kerran viimeisen hyppymme ja otamme ikuisen, pitkän "vapaan".

Risto, Sinuun soveltuu sanonta: "Ystävyys syntyy luonnostaan. Kun annat palan itsestäsi, hetken elämästäsi, annat samalla iloa, lohdutusta ja rauhaa."

Kaikkien hyppääjien puolesta, kiitos ystävydestäsi!

Jorma Mali

Risto Valta

Kilpailuansiot

1965

(epävirallinen) SM: joukkuetarkkuus I

1966

(epävirallinen) SM: joukkutarkkuus I

1967

SM: joukkuetarkkuus I
yleismestaruus III
taitohyppy I

1968

SM: taitohyppy I
joukkuetarkkuus I
yleismestaruus I
henkilökohtainen
tarkkuus I

MM: kilpailijana (Graz, Itävalta)

1969

SM: yleismestaruus III
joukkuetarkkuus II
taitohyppy I

PM: taitohyppy I
yleismestaruus I

1970

SM: taitohyppy I
yleismestaruus III
joukkuetarkkuus III

MM: kilpailijana (Bled, Jugoslavia)

1971

SM: yleismestaruus I
taitohyppy I
joukkuetarkkuus I

PM: yleismestaruus II
taitohyppy II

"Vuoden laskuvarjourheilija"

Laskuvarjourheilijoita tervehivät Kemin-Tornion alueella:

Aarne Hiltusen seuraajat Ky
Kukkosenkatu 7, 94600 Kemi
Puh. 980 - 21 347

E-osuuskunta Eka
Keskuspuistokatu 1, 94100 Kemi
Puh. 980 - 23 630

Karihaaran Sivuapteekki
Rytikatu 5, 94830 Kemi
Puh. 980 - 811 046

Kemin Rauta ja Romu
Kurikankatu 24, 94700 Kemi
Puh. 980 - 32 180

Perämeren Betoni Oy
Karjalahti, 94600 Kemi
Puh. 980 - 14 283

Rantakairan Sähkö Oy
PL 31, 95200 Simo
Puh. 980 - 76 061

Siirtokuorma Oy
Jääkärinkatu 16, 95400 Tornio
Puh. 980 - 430 901

Svensk Fallskärmsport 1984: 164 sidor, varav ca 80 i fyrfärg. "One of the best skydiving publications anywhere." (Herb Eskelson, ParaFlite.)

Du kan inte vara utan den

Svensk Fallskärmsport kommer fyra gånger om året, regelbundet. 40—48 sidor i stort format varje gång. Mycket fyrfärgsbilder. Och många initierade reportage!

Vi gör specialare på 15, 20 sidor om säkerhet, uppvisningar, RW, sponsoring. 1985 kommer sådana reportage om bl a material/utrustning (vi skickar en man till USA, en till kontinenten enbart för det här!), om väder och vind, om boogien och tävlingar.

Det är i Svensk Fallskärmsport du snabbast kan läsa om ny utrustning, nya regler, ny teknik, om tävlingarna.

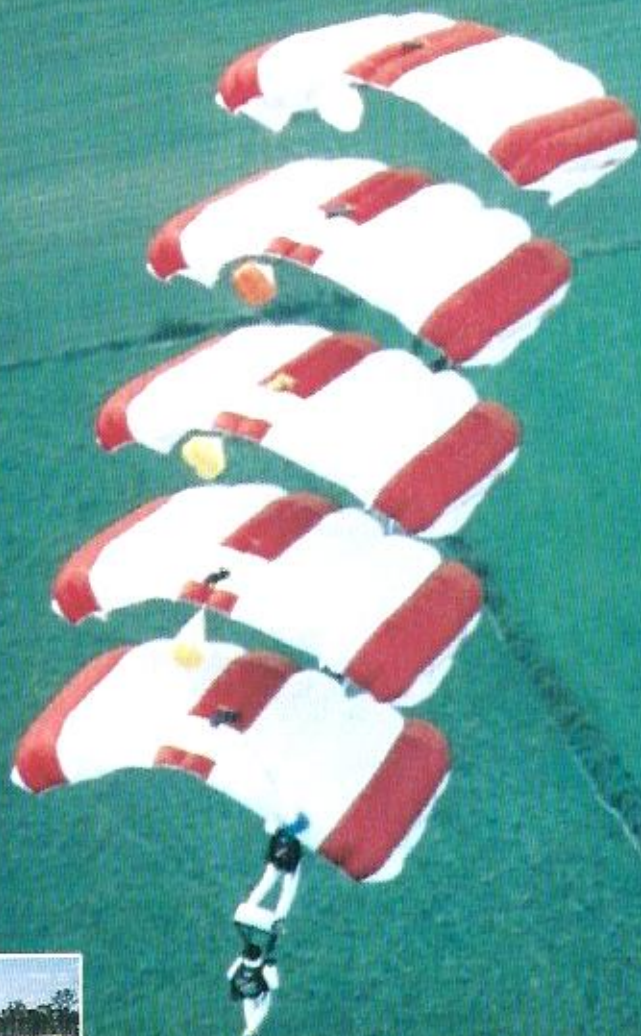
Svensk Fallskärmsport kostar bara 70 SEK för fyra fullmatade nummer, direkt hem i brevlådan.

Sätt in pengarna på postgiro 10 21 01-3, Svenska Fallskärmsförbundet. Gör det idag, så missar du inget nummer.

Blue skies heter blue skies på svenska också!

Svensk Fallskärms Sport

Barnhusgatan 2 • S-411 02 Göteborg • Tel 031-15 20 56

For your score to be sure the manufacturer must be sure

Second CRW Cup: the French team won the Gold medal and set a new record for 8-way speed stack. This is not mere chance.

*Possessing enough forward speed to rapidly cut down the distance between team members, the **Contact** canopy responds instantly and precisely to the slightest touch of the toggles and turns "on a sixpence".*

It is highly pressurized and its shape is restored immediately after accidental collapse. It offers an impressive aerodynamic range, particularly during the lift increasing phase.

PARACHUTES DE FRANCE S.A. are designers and manufacturers of: **MAGNUM**, **TURBO**, **CONTACT** 7-cell canopies, **MAGIC** 5-cell canopy, **S.O.S.** and **MAGIC** 5-cell reserve canopies, **REQUIN**, **JAGUAR** and **CAMPUS** piggyback containers, **MARSOUIN** standard container, **EVOLUTIVE**, **MANTA**, **SUPER-MANTA** and **GRIP** jumpsuits, **QUICK** spring pilot-chute, etc. All our canopies and harness-containers have been officially tested and are fully approved by the French Ministries of Defense and Sports.

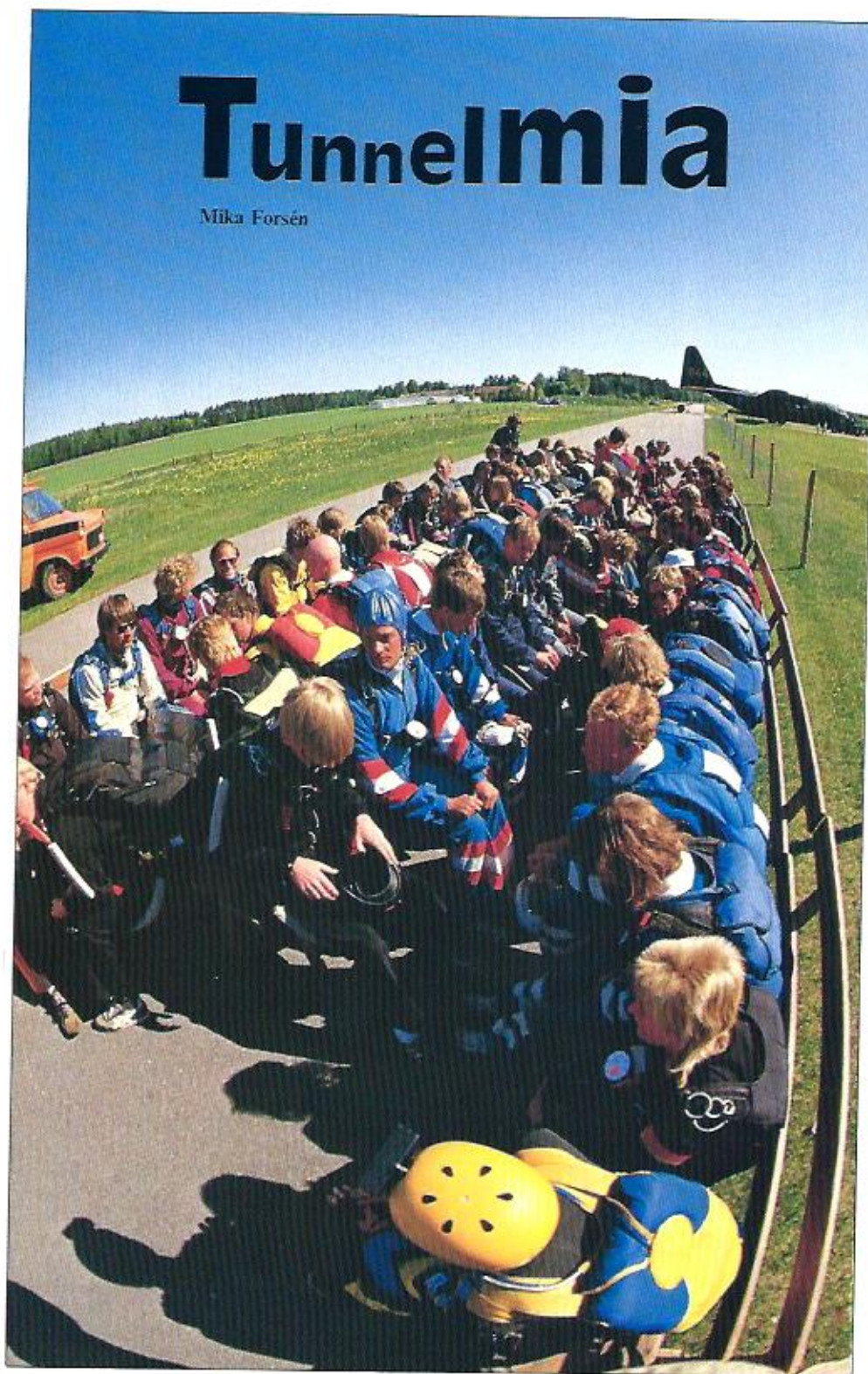
The French team won, and we know that (in parachuting perhaps more than in most other fields) it's how good a person is that counts most. But it remains equally true that specially designed equipment is needed at the topmost level in particular areas of sport, such as CRW.

*In short, CRW specialists need high performance gear for their unique discipline. It is now available. Its name: **Contact**.*

*No other canopy raises your level of CRW pleasure like the **Contact**.*

Tunnelmia

Mika Forsén

Koneessa on hämärää ja kuumaa. Pienet pyöreät ikkunat korkealla hyppääjien päiden yläpuolella antavat valoa säästeliäästi ja estävät maisemien ihailun. 7 minuuttia sitten baana putosi pyörien alta ja nyt olemme 4000 metrissä. Iso lintu äänitelee sihahdellen ja naksahdellen. Peräluukku aukkaa paljastaen ruotsalaisen järvimaiseman.

Hyppymestari kyyristelee rampin lähellä sivuovella. Maisema vaihtuu näinkin korkealta katsottuna nopeasti. Linjat ovat pitkiä, 90 Sky Diveria, jotka edustavat toistakymmentä eri kansallisuutta. Sky Diverit tungeksivat Herculesksen kapeilla käytävillä kärsimättöminä.

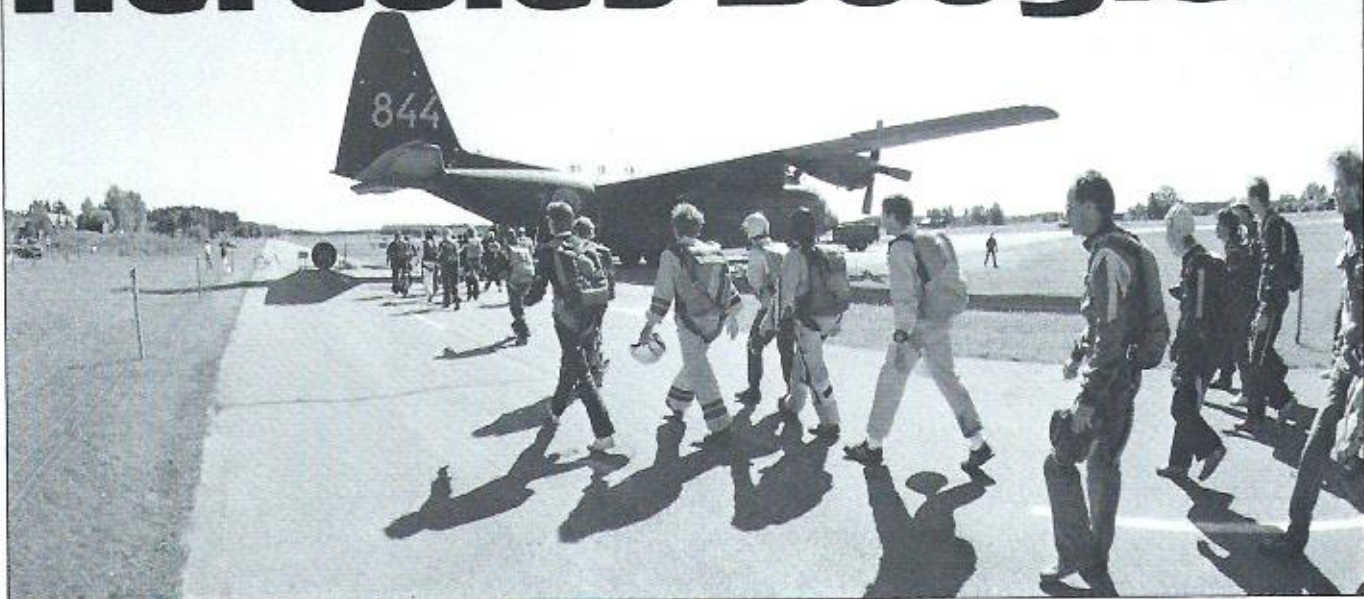
Joka pokassa näyttää olevan kameramies tai videokuvaaaja. Hyppään kanadalaisen Angus Smithin roudaamassa 20-wayssä. Läjäännyimme koneen peräosaan, puolittain rampille, uloshyppy järjestykseen. Hyppymiesun merkistä sipsutamme aivan rampin reunaan. Etufluterina asetan varpaani rampille. Kantapäiden alle jää 4000 metrin askelma. Haalarit lepattavat snadisti lahkeista. Fiilis on jotenkin epätodellinen. Okay-man huutaa OKAY! Aloitamme vanhan tutun liirumlaarum; Ready — set — (etufluterit irti) go!

Putoan jalat edellä kuin kii-voon, aistimet päin lentolaitetta. Hercules jää lähes suoraan yläpuolelle kuin suunnaton motorisoitu hyppylava. Pari metriä yläpuolellani viiden pohja ja dyykaajat osittain vielä koneessa. Kymmenkunta metriä ei mitään, sitten iskee ilmavirta. Moni tekee pakolliset, pohja sinnittelee ehjänä. Välimatkat venyvät pitkiksi, pohja tuntuu olevan kaukana edessä. Vaikea hahmottaa olenko Veikkolassa vai kuvan päällä, liun vain suoraan kohti kuvaa.

Hercules Boogie

Jatkuu seuraavalla sivulla

Tunnelmia Hercules Boogie

Heti kun pohja kääntyy vaateriin tajuan syöksyväni aika haipakkaa kuvan ylle. Kunnan swooppi pelastaa tilanteen ja olenkin tuurilla juuri sopivassa paikassa odottelemassa Keymannin sisään dockkausta. Monikansallinen loadimme on autuaasti unohtanut kuvaantulojärjestyksen. Jengi huutelee mukaan kuvioon miten sattuu ja minä sutena sekaan. Kuva tuntuu olevan valmis. Tsekkaan korkeuden, 2700 m ja joku onneton kupittaa liian alhaalla, 1500 m, puramme keskustan, liu'umme kolmea timanttia ja yhtä keihään korkealle eroon toisistamme. Toinen timanttipulja ilmestyy allemme. Huh, huh, tömps. Hätiinäinen purku ja hillitöntä liukua "it's Boogie time".

26.5.—1.6.85 oli säänhaltijan suosimaa aikaa keskellä eteläistä Ruotsia liki Lidköpingin kaupunkia. Saapuessamme Jonnan, Sikken, Macin, Holiksen, Pullukan ja Akin kanssa 25.5. oli varusteiden tsekkauttaminen helppoa. Ei hyppytoimintaa — riggerit paikalla. Myöhemmin saapuneet joutuivat odottelemaan. Itse tsekkaus oli päälipuolinen, paperit syynänttiin tarkemmin.

Sisäänkirjoittautumisen jälkeen sai Manifestista ikioman muovilla päällystetyn sky godkörtin, joka sisälsi persoikoittaisen ATK-numeron. Muistin tuen lisäksi kortin todellinen

hyöty oli ilmainen pääsy paikalliseen uimahalliin. Myös jälki-ilmoittautuminen sujui ja Force-Majurin lyömän kaverin ennakkoi ilmoituslappu kelpasi mainiosti. Järjestelyt tuntuivat kaiken kaikkiaan mutkattomilta.

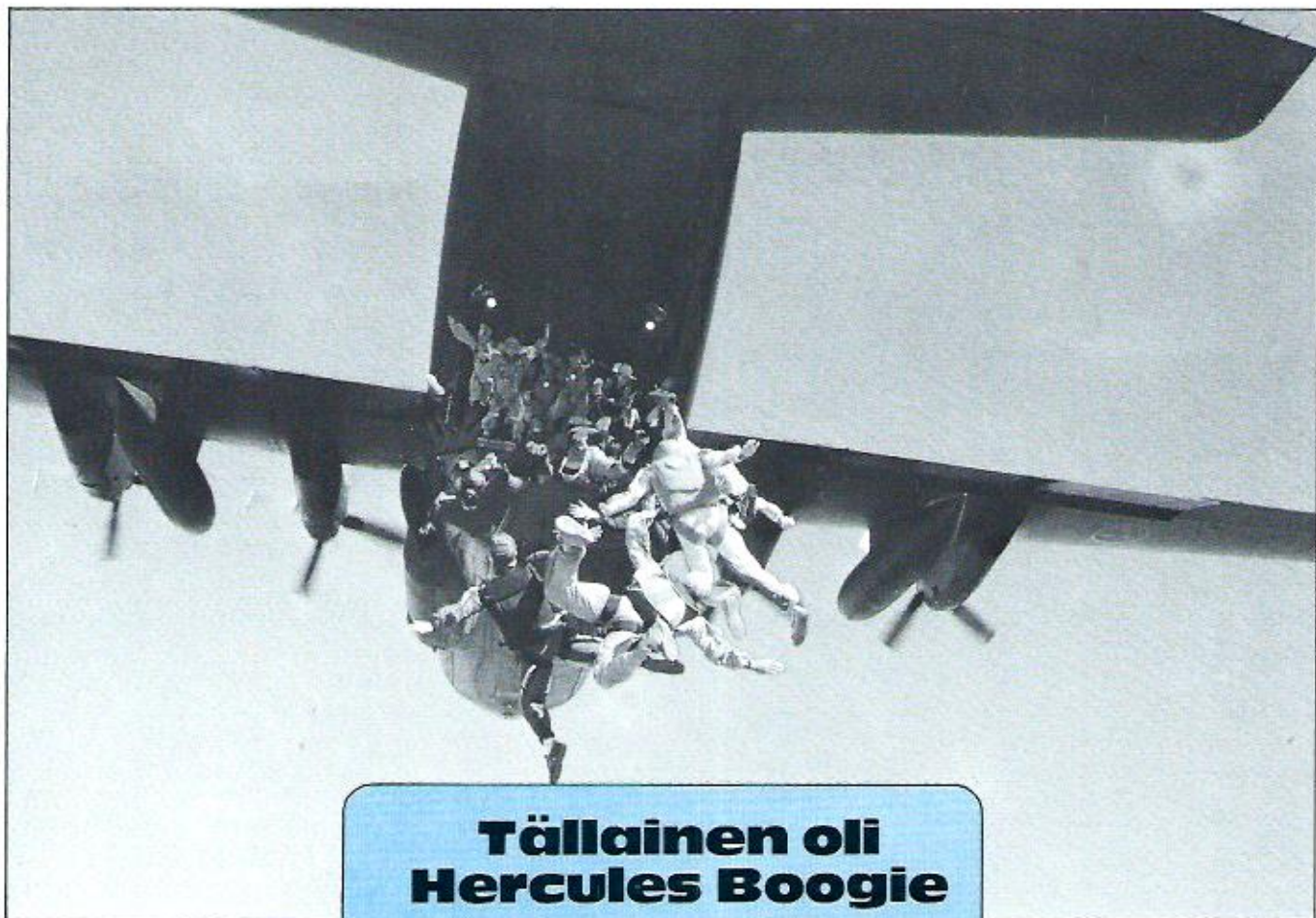
Hyppääjiä oli parveillut paikalle runsaasti, isäntämaa parhaiten edustettuna. Muiden maiden iskujoukot olivat suht pieniä, mutta sitäkin kirjavampia. Finnjävlejä oli säällittävän

pieni ryhmä, about 20. Parailijoita neljästä kerhosta, SLK, TamIK, TLU, ja OLK.

Valtasimme käyttöömmekaksi erinomaista Ruotsin armeijan telttaa kaminoineen. Käyttö oli lähinnä hurrausluontoista. Salanukkujat pystyttivät omat telttansa ja leiri oli idyllinen. Pyramidin kokoaminen oli mahdoton urakka, sillä tyhjat tölkit maksoivat 25 öre (mitä lie) kappale ja pikku pojat löivät rahoiksi.

Kaukokatseisina retkeilijöinä hankimme viikon polttopuut ensimmäisenä iltana ja ne kestivätkin neljä yötä. Yhden yön saimme hurrata ilman tunnelmallista punahehkuista kaminaa, mutta jo seuraavana päivänä ymmärtäväiset isäntämme olivat hankkineet lisää polttopuita. Kirveskään ei eksynyt klapien hakkuupaikalta koko leirin aikana minnekään. Tämä oli varmistettu parimetrisellä vajjerilla.

Tällainen oli Hercules Boogie

- Suomesta otti osaa 20 hyppääjää jotka suorittivat 144 hyppyä.
- Hyppääjiä oli yhteensä 516 kaikkiaan 15 eri maasta
- Kaukaisimmat tulivat USA:sta, Uudesta Seelannista ja Canadasta.
- 50 hyppääjää oli maksanut ilmoittautumismaksun mutta jätti saapumatta
- Seitsemän päivän aikana suoritettiin yhteensä 5633 hyppyä sekä 200 hyppyä Pilatus Porterista.
- 9 hyppääjää joutui turvautumaan varavarjoon ja vain kaksi sai lieviä vammoja (ei murtumia)
- Suurin täydellinen muodostelma oli 32-miehininen
- Suurin muodostelma oli 61-miehininen, joskaan ei täydellinen (66-yritys).
- Boogien aikana syötiin 4000 lämmintä ateriaa ja 10 000 voileipää.
- Armeija on luvannut apunsa myös seuraavissa Hercules Boogeissa jotka kuulemma järjestetään mitä pikimmin uudestaan.

Hygieniä oli hoidettu ihan tyydyttävästi, kun asian oikein oivalsi, eliä hyödyntämällä joka ilta Lidköpingin idrotshallenin viihtyisää uimahallia ja surullisen ruotsalaista bas-tua. Lentokentällä pystyi pesemään hampaansa ja virkistytymään raikkaalla suihkulla helteen oikein ahdistassa. Kentälle sijoitetut hunajakennot olivat aivan Oripää tasoa. Suurkiitos järjestäjille aamupalan ja lounaan tasosta. Hintaan nähden hyvää pöperöä kautta linjan.

Parahin puoli Buugeissa oli tietysti parahissi Hercules, joka vimosen päälle kelien kanssa takasi onnistumisen. Sky Dive-reita oli, mutta olisi saanut olla enempikin. Herculeksen menohaluja jouduttiin hillitsemään hyppääjien määrän ja pakkausnopeuden vuoksi. Useampi RW-instructorikin olisi jouduttanut hommaa. Instructor pokissa sai varautua pitkään odotukseen. Parahiten pääsi lotmimaan itseään vararikoon, kun edellisenä iltana järkkäsi itselleen pohan ja

buukkasi sen seuraavan aamun loudeihin. 5 hypähdystä Herculeksesta päivässä — no problem.

28.—29.6. taivas alkoi tunkua tymäkkää pilveä ja sää huonontua. Vuorokauden notkumiset ja Lidköping-stad oli tuttuakin tutumpi. Pahimmat puurot tulivat tietysti sille päivälle, jolloin Ruotsin televisio kuvasi suoraa lähetystä 45 minuutin mittaiseen raporttiinsa

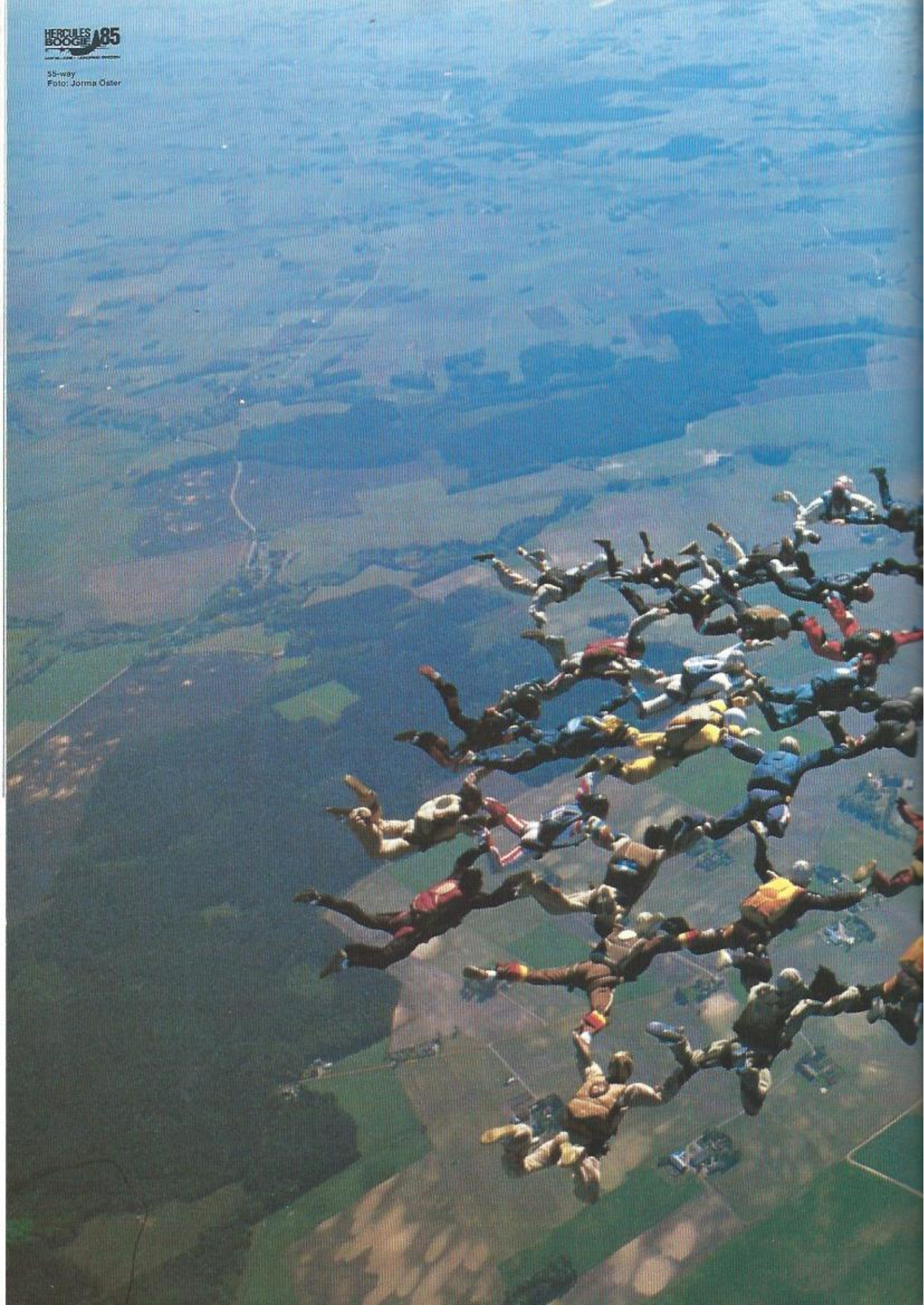
Boogeista. Hypättiin 1 1/2 tonnista räntäsateeseen Ruotsin television laskuun ja katseltiin tv-reportterin tandemhyppyä tanskalaisen hypymestarin kanssa Göteborgin kerhon karameliksi maalattua turbo-porterista.

Tandem hyppyjä lotmivat myös Hercules-pilotit, hypymestarit ja TLU:n Marko Jaakola. Siis kuka vaan, kellä riitti kruunuja ja kiinnostusta.

Parhaat väristykset kokivat varmaan ne onnelliset, jotka olivat mukana Jack Gregorin 64-way yrityksessä. Hyppyä harjoiteltiin ensin pari päivää pienemmissä 30-40 miehen erissä. 3 kertaa yritettiin 64:n Megaloadia ja parhaimmillaan oli kasassa 58. Ilmailunäytöksessä nähtiin 64-way yrityksistä siistein, jossa oli mukana ikävä kyllä vain 55. Suomalaisia edustivat Esa "Mini" Mikkonen ja Aki Kousa, eikä tarvinnut hävetä suomalaisten hyppääjien suoritusta. Monster Boogeissa oli saatavilla hyviä, huonoja, isoja, pieniä ja helvettin hauskoja hyppyjä. Yhtä aikaa oli taivaalla auki 90 kupua ja monasti varavarjoja. Vakavilta onnettomuuksilta vältyttiin. Kiitos ammattitaitoisten hypymestareiden ja lentokentän edullisen sijainnin.

Eniten meitä suomalaisia jäi ihmetyttämään sääennusteiden tarkkuus ja täsmällisyys.

Kiitokset kaikille mukana olijoille ja see you on next Monster Boogie.

Hyppymestarikoulutus Suomessa

Oletko mukana koulutuksessa kerhossasi, tai haluaisitko aloittaa opettamaan uusille oppilaille hienoa lajiamme?

Hyvä. Mikäli vastauksesi oli myönteinen, on tämä artikkeli juuri sinulle. Koulutukseen pääset mukaan parhaiten neuvottelemalla kerhosi koulutus-päällikön kanssa. Hän ottaa varmasti mielellään avukseen sinut.

Maakouluttajaksi päästyäsi on sinun omaksuttava oikea tietous ja taito siitä ja niistä asioista jota annetaan sinun tehtäväksesi kouluttaa. Osallistu myös oppitunneille "kuunte-luoppilana" sillä tuskin muistat oman kurssisi alkuajoilta asioita enään siten kuin sinun maakouluttajana on asiat hallittava.

Kun nyt olet saanut koke-musta alkeiskursseilta sekä muutamalta jatkokurssilta ja sinua kiinnostaisi myös itse "heitteä" omia oppilaita, voit pyrkiä Ilmailuliiton järjestä-mälle hyppymestarikurssille.

Hyppymestarikurssille ote-taan vuosittain n. 12 oppilasta, ja kursseja järjestetään keväällä ja syksyllä. Ennen kurssille meno-a on paikallaan kerrata las-kuvarjohyppytoimintaa kos-kevat määräykset sekä muu koulutusmateriaali mitä ker-hossa käytetään.

No niin olet päässyt hyppy-mestarikurssille ja täällä sitä "mesurointia" sitten opetetaan viikon ajan. Hyppymestarikur-sien pitopaikkana on Räyskälän lentokeskus toiminut moit-teettomasti.

Maajoitus, muonitus ja sauna löytyy kaikki täältä. Kurssin aloituksessa tutustutaan toi-siinsa, alueeseen, sekä käydään ohjelma läpi, jonka mukaan pyritään asiat käsittelemään, kuitenkin sään vaihtelevuus muuttaa ohjelman kulkua tar-viittaessa.

Kaksi ensimmäistä päivää kuluu asioiden opettelemisessa teoriassa. Kolmantena päivänä on ohjelmassa jo harjoitus-hyppy ja myös neljäntenä päivänä.

Tarkoitus ja minimimitavoite on saada oppilaille 4 naruheittoa ja mahdollisuuksien mukaan myös itsari.

Viides ja kuudes päivä käytetään taas maakoulutukseen, käsittäen hyppyturvallisuus-asioita sekä harjoitellaan teori-an kouluttamista sekä harjoi-tusten pitämistä. Seitsemäs päivä on semmoinen puolipäi-vä, pidetään loppukokeet sekä sitten saavat oppilaatkin pur-kaa valituksensa tai kiitoksensa loppukritiikissä.

Kurssiaika käytetään kyllä täysin hyväkseen, mutta kuit-tenkin ajan vähyyden takia kä-sitellään asiat luontotekniikal-la, jolloin asioiden omaksumi-seen ja syvempään pohdiske-luun pääset vasta kotona. Kurssin jälkeen et ole vielä valmis mestari, vaan olet saan-ut perustiedon ja opin oppi-laiden heittoihin. Kurssitodis-tukseen saat määrän harjoitus-heittoja joita sinun on suoritet-tava hyppymestarin valvon-nassa, pakkolaukaisuheittoja 15 kpl sekä itseuukaisuja 15 kpl. Heitettyäsi määrätty har-joitukset on sinun annettava Tarkastusmestarille mestari-näyttö.

Hyppymestarina olemisen hyviä puolia on useimmissa kerhoissa hyppymaksujen alen-nukset tai peräti täysoppilas-pokasta ilmainen oma hyppy. Lisäksi on mielenkiintoista tutustua uusiin ihmisiin ja seurata heidän kehitystään. Huonoa on se että jos haluat itse kehity-tyä lajissa jää omat harjoitukset vähemmälle, sekä ehkä alkaa hiuslaadussa tapahtua muu-toksia värin että määrän suh-teen.

Hyppymestarikurssi 1/85

Olipa taas kurssilla poikia vil-lejä viis. sekä yks hyppääjätyt-tö. Kouluttajia kaks, vaik il-man heitit olis kaikki ollut pa-remmaks. Tultiin kuka mistä-kin, saamaan oppia mestarin. Hyvinhän se viikko meni, aina-kin asti hyppyyhin. Mestariop-pilas kun heitti, Eero se silmän-sä peitti. Hurjaa on touhua tää, kun ei aina edes streameria nää. Tultiin alas kahtasataa, koska kesken pääs krepparit loppumaan. Harjoituspanoksila täällä vaan, mutt kerholla kovilla ammutaan. Eero tempu-tekki yks kaks, Kristian vielä pahemmaks. Veikko meni veikkolaan, onneksi ei sentään järveen uimaan. Illalla sanoi: lähellä oli uiminen, ja siinä olis ollut juominen, jos järveen olis-in pudonnut; tuskin olisitte edes hakenut. Tymä kelikin tu-li, sitäkö Kaj suri. Sitten pa-

kerrettiin näitä määräyksiä yks ja kaks, onneksi sai välillä panna tupakaks. Hiikoiltiin ja punasteltiin, kun harjoitusoppi-tunteja pidettiin. Mutta onneksi kevät tuli ja lumi sul. Yöllä unessa Ylermin kanssa mä tai-vaalle lähdin, ja hetken siinä tempua väänsin. Kun Ylermil-le selkäni käänsin, ja varjoni päästin näin seassa punosten ystäväni Ylermin. Varavarjo-keikan kun päällä järvien tein, ajattelin: onneksi pakkasin Na-vyconicaalin. Risto reipas kun nukkui pommiin, pääsi apukou-luttaja hommiin. Usein palaa vielä ajatuksemme kurssitapah-tamiin takaisin, ainakin täyttä-essä vaaratilanneraportin. Hy-västä kurssista kouluttajia kiit-tää ja valokuvankin vielä todis-tukseksi liittää.

HMO Klaus Berg (Para-Päri)

Pekka Palotie

Kalakukkokilpailut Kuopiossa

Kalakukkokisat järjestettiin ties jo monen-
nenko kerran Kuopiossa leppölsän ilmapiirin
vallitessa ja aurinkoisen sään suosissa hyp-
pääjiä. Mukana oli nelisenkymmentä hyppää-
jää ja joukkuekisaan saatiin peräti kymmenen
joukkuetta. Osa oli mukana tosissaan ja loput
mukana muuten vaan, mottona "hauskaa täy-
tyy olla". Suuret kiitokset järjestäjille ja kai-
kille mukana olleille ja toivottavasti ensi
vuonna ollaan yhtä sankoin joukoin liikkeellä.

**Ps. SLK:sta oli peräti kolme joukkuetta hyp-
päämässä tarkkuutta!!!**

Joukkueet

1. Superlite Team	1,97
2. KIY	6,83
3. Me tulemme taas	13,14
4. Onks' pakko	22,09
5. JLK 30,1	
6. KAITU	43,01
7. TAKAHAMMAS	70,17
8. KULMAHAMMAS	82,61
9. Rajalan Tempaus	83,34
10. Hammas lähti International	103,27

A

1. Heino Matti	0,03
2. Käyhkö Risto	0,14
3. Kivinen Pekka	0,21
4. Horppu Anssi	0,22
5. Ora Pekka	0,31
6. Anttolainen Markku	0,32
7. Salonen Risto	0,46
8. Rantalainen Ari	0,66
9. Toivonen Timo	0,7
10. Satamo Tapio	0,79
11. Töhönen Keijo	2,46
12. Räsänen Mauno	2,64
13. Nieminen Sinikka	2,69
14. Hirvonen Esko	3,2
15. Degerlund Ilari	7,74
16. Punju Heikki	9,35
17. Helo Tuure	9,39
18. Hiitola Jukka	10,28
19. Roivainen Mara	11,40
20. Mikkonen Einari	12,40
21. Talja Virpi	16,07
22. Vuorio Jarmo	38,63

Kulmahammas-joukkue.
Vas. Seppo Lastunen, Timo
Kukkonen, Jorma Rahonen
ja Pekka Palotie.

Näinhän se pitäisi tehdä 00.

Reipasta hyppääjä-
joukkoa SLK:sta.

B

1. Ponto Risto	0,6
2. Toivo Jari	1,75
3. Schwartz Kyösti	2,89
4. Keinänen Ilkka	3,31
5. Luttinen Helge	10,55
6. Grönroos Antti	12,09
7. Kleemola Eero	13,16
8. Saarinen Esa	13,46
9. Rahunen Jarmo	18,96
10. Kukkonen Timo	19,03
11. Eronen Lasse	19,9
12. Lundberg Urpo	20,47
13. Palotie Pekka	20,82
14. Sucksdorff Jorma	21,49
15. Kelonen Ulla	21,8
16. Lastunen Seppo	23,8
17. Marjamaa Jouko	28,34
18. Mattila Liisa	31,75
19. Mynttinen Jari	37,94
20. Rajala Mauri	40,0

The smart european high performance appeal

In the past five years, an impressive list of skydivers all over the world have fallen for our products. Of course, we've worked hard in order to achieve such success, and our prices are quite attractive. But we were not really aware of the deep reasons of such an infatuation.

Now we know, because many customers told us: in addition to obvious reasons – that our parachutes are safe, reliable, well performing, and the products

of a very advanced technology – they are also Eu-ro-pe-an.

Taken alone, this last reason would not be sufficient, so demanding are skydivers. But they also appreciate the fact that a european manufacturer, through very distinctive and refined products, shows the world what Old Europe is capable of.

Safe, efficient, elegant? Europe has the know-how. She always had it. By the way, PARACHUTES DE FRANCE S.A. is by far the leader in Europe.

PARACHUTES DE FRANCE S.A. are designers and manufacturers of : **MAGNUM, TURBO, CONTACT** 7-cell canopies, **MAGIC** 5-cell canopy, **S.O.S.** and **MAGIC** 5-cell reserve canopies, **REQUIN, JAGUAR** and **CAMPUS** piggyback containers, **MARSOUIN** standard container, **EVOLUTIVE, MANTA, SUPER-MANTA** and **GRIP** jumpsuits, **QUICK** spring pilot-chute, etc. All our canopies and harness-containers have been officially tested and are fully approved by the French Ministries of Defense and Sports.

parachutes de france SA B.P. 247 - 95523 CERGY-PONTOISE CEDEX - FRANCE
Téléphone (3) 032.16.33 - Téléc : PARCHUT 697 061 F

Sotilaiden pohjoismaiset laskuvarjohyppymestaruuskilpailut

Maitten paremmuus:

1. Suomi
2. Norja
3. Ruotsi
4. Tanska

Vuoden 1985 sotilaiden Laskuvarjourheilun Pohjoismaiset Sotilasmestaruuskilpailut järjestettiin aurinkoisena ja paikkakunnalle ominaisen, mielenkiintoisen hyppysään vallitessa 16.—19. toukokuuta Utissa.

Torstaina 16. päivä saapuivat joukkueet Uttiin. Perjantaina oli avajaiset ja ensimmäinen kilpailupäivä. Lauantapäivän kuluessa suoritettiin loput hyppyt ja illalla olivat kilpailujen päättäjaiset ja palkintojen jako.

Kilpailut pidettiin Utin Laskuvarjokerhon erinomaisissa tiloissa. Ylituomarin tehtäviä hoiteli kiitettävällä tavalla Markku Paakkanen ja organisaatio pelasi moitteettomasti. Kaiken kaikkiaan kilpailut olivat kokonaisjärjestelyiltään onnistuneet.

Kilpailussa ratkottiin maiden välinen paremmuus, sekä mestaruudet joukkuetarkkuudessa ja henkilökohtaisessa tarkkuudessa.

Viisimiehisiä kilpailujoukkueita oli Suomen lisäksi Ruotsin, Norjan ja Tanskan Laskuvarjojääkärikouluilta. Kilpailu vietiin läpi seitsemän kierroksen joukkuetarkkuuskilpailuna, josta otettiin myös henkilökohtaiset tulokset.

Kilpailussa, jossa Suomi oli täysin omaa luokkaansa, vaikuttivat sään oikut tulostasoon heikentävästi. Niinpä kokeneetkin hyppääjät tekivät helposti ylimääräisiä senttejä.

Suomen ylivoimaa kuvaa se, että joukkuetarkkuuden mestaruus tuli aivan omalla metriluvulla olevalla tuloksella. Henkilökohtaisen tarkkuuden ensimmäinen ja toinen sija tulivat Suomeen kokeneiden Olavi Kilpisen ja Kalle Savolahden toimesta. Suomi oli maana paras ja sai jälleen vuoden tauon jälkeen Tanskan Laskuvarjojääkärikoulun luovuttaman kiertopalkinnon itselleen.

Jarmo Laamanen

Kuvassa Pohjoismaisen mestaruuden voittanut Suomen joukkue lähdössä hyppyyntä. Vas. alk. yliv Tatu Soini, yliv Kalle Savolahti, yliv Reijo Aittomäki ja yliv Olavi Kilpinen.

Tulokset:

Henkilökohtainen tarkkuus:

1. Yliv	Kilpinen Olavi	FIN	0.12
2. Yliv	Savolahti Kalle	FIN	1.15
3. Kn	Olsson Björn	S	0.25
4. Sjt	Hagen Halvor	N	0.29
5. Fen	Nasje Per Johan	N	0.32
6. Yliv	Aittomäki Reijo	FIN	0.82
7. Yliv	Soini Tatu	FIN	1.77
8. Kn	Petersson Jan-Erik	S	2.12
9. Fenr	Johansen Tore	N	3.31
10. Oblt	Tangen Rolf	N	3.57
11. Ssg-1	Pedersen Peter	DK	3.81
12. Maj	Iversen Oddmund	N	4.43
13. Sotmest	Laamanen Jarmo	FIN	5.53
14. Kn	Edvinsson Lars	S	6.31
15. Os	Madsen Torben	DK	9.84
16. Os	Jespersen Steen	DK	10.33
17. Ssg-2	Hansen Kurt	DK	

Joukkuetarkkuus

I FIN	Aittomäki Reijo	0.82
	Savolahti Kalle	0.15
	Kilpinen Olavi	0.12
	Soini Tatu	1.77
		2.86
II N	Tangen Rolf	3.57
	Hagen Halvor	0.29
	Nasje Per Johan	0.32
	Johansen Tore	3.31
		7.49
III S	Edvinsson Lars	6.31
	Petersson Jan erik	2.12
	Olsson Björn	0.25
	—	11.20
		19.88
IV DK	Madsen Torben	9.84
	Pedersen Peter	3.81
	Hansen Kurt	3.23
	Jespersen Steen	10.33
	—	3.20
		30.41

AFF kukoistaa

Spaceland Parakeskuksessa vuosi 1984 oli tähän mennessä menestyksekkäin AFF-oppilaiden koulutuksessa (AFF=accelerated freefall student). Kaikkiaan 86 oppilasta suoritti ensimmäisen hyppynsä AFF-kursseilla, ja heistä 20 läpäisi kurssin. Tämä edellyttää hyväksytysti suoritettua seitsemän hyppyn sarjaa. Kurssin suorittaneiden määrä on ennenkuulumaton verrattuna traditionaaliseen koulutukseen, kertoo kouluttaja Curly Roe. Tästä vuodesta lähtien AFF-oppilaat Spacelandissa hyppäävät hyppynsä patjavarjoilla.

Laskuvarjot pois piloteilta

Abragan Pransky (Sewn Products Quarterly Review) mukaan vakuutusongelmat olivat eräs syy, miksi jotkut lentoyhtiöt 1920-luvulla eivät halunneet lentäjiensä käyttävän laskuvarjoja.

Eräät lentoyhtiöt havaitsivat, että pilotit olivat liian innokkaita hyppäämään ulos koneesta huonon ilman sattuessa. Sen sijaan, että pilotit olisivat lentäneet myrskyn läpi, he pakenivat laskuvarjoilla koneesta, ja yhtiö menetti siinä kalliin lentokoneen. Riski ulkopuolisten vahingoittumisesta oli myös suuri. Vakuutusyhtiöiden kieltäytyessä riskinotosta erotettiin tietyt pilotit, jotka olivat tulleet hypyistään tunnetuiksi.

Viikonloppu-boogea Texasissa

Dallasin ja El Pason välille on perustettu uusi hypykeskus. Vakituksia hyppääjiä on n. 20, mutta vierailijat ja oppilaat toivotetaan tervetulleiksi. Gene Waldenin mukaan lähes joka viikonloppu siellä pidetään pienimuotoiset boogiet. Koneeksi on vuokrattu Cessna 182. Ensimmäiset boogiet tuotivat 92 hyppyä, jota voidaan pitää jonkinasteisena ennätysnä länsi-Texasissa.

Viralliset maailmanennätykset (cip/fai)

Class 4-miehininen sekvenssi

Category	General	Feminine
Holder	J.Bakhtine, V.Gavrilov, A.Korotkov, V.Mladinov (USSR)	E.Polzikova, N.Mladinova, E.Alexeeva, L.Novoseltseva (USSR)
Place/Date	Telavi/08.10.1981	Telavi/08.10.1981
Performance	21 formations	19 formations

Class 8-miehininen sekvenssi

Category	General	Feminine
Holder	J.Callaghan, C.Fronk, K.Lane, S.Meek, M.Parnell, D.Peters, M.Sheerin, D.Wilds (USA)	W.Neustrup, D.Rowland, B.Chalfout, V.Thal, T.McCormick, C.Dell, D.Arbogast, D.Morrison (USA)
Place/Date	Sun City/11.12.1983	Perris/01.02.1980
Performance	17 formations	5 formations

Class Suurin muodostelma

Category	General	Feminine
Holder	J.W.Allison jr., C.Clay, K.Arneberg, K.Berden, B.Bonadies, D.Breen, E.Callen jr., M.Cersoli, C.Daugherty, J.Downing, J.Dechristopher, E.Fenz, P.Downing, K.Embrey, R.Hallett, S.Haslam, S.Hoskins, L.Jacobs, L.Jaffe, B.Jasperse, B.Jeffries, M.Jeffries, R.Johnson, M.Johnston, L.Kelly, S.Kniley, J.McCarthy, G.Manos, H.Mauchle, V.Mela Neon, E.Miller, R.Mills, M.Mount, A.Nepute, J.Nepute, J.Marchant, K.O'Brien, R.Ottinger, J.Bennett, T.Piras, R.Ponce Deleon, G.Pond, M.Raible, A.Reith, R.Reutlinger, A.Reyling, D.Richey, ..Robbins, R.St.Jean, L.Salvador ..Sirois, C.Simpson, P.Stromberg, R.Surrels, B.Taylor, V.Thal, H.Thoroghi, K.McLarty, M.Truffer, L.Walczak, B.Wambach, V.Widemann, J.Willard, P.Wheeler, T.K.Donle, C.Milliken, M.Scott, D.Cuoco, N.Woods, C.Meredith, A.J.Gencarelle, J.Hilder (USA)	K.Bearss, G.O.Baker, E.Bakke, A.Bell, K.Bilder, P.Collins, C.Copper, A.Cronnelly, C.Clay, P.Downey, K.Embrey, D.Fernon, M.Dockry, K.Girodano, C.Hitchens, P.Hockemeier, D.Jasperse, E.Jeffries, C.Johnston, M.Kempson, B.Night, N.Lowry, M.Jeffries, J.Marchant, C.Marple, H.Mauchle, C.Meredith, L.Mertz, C.McEvoy, J.McNeal, K.Kuyk-Novotny, K.O'Brien, B.Paguin, M.Peterson, A.Reith, M.Scott, C.Simpson, D.Skipper, V.Thal, S.Thomasson, L.Kretzler, P.Wallace, S.Wambach, S.Wasilonski, S.Williams, B.Baker, N.Woods (USA)
Place/Date	Deland/03.04.1983	Deland/24.03.1984
Performance	72 person formation	48 women formation

Class 4-miehininen kupu-rw/rotaatio

Category	General	Feminine
Holder	Z.Hesheng, W.Yongli, Zhang Li, Chen Li (China)	L.Dudina, E.Logvinenko, L.Isaeva, L.Zelenina (USSR)
Place/Date	Shanjic/28.05.1983	Telavi/05.10.1984
Performance	22 formations	4 formations

Class 4-miehininen kupu-rw/4-way

Category	General	Feminine
Holder	N.N.	N.N.
Place/Date		
Performance		

Jatkuu seuraavalla sivulla

Viralliset maailmanennätykset (cip/fai)

Jatkuu edelliseltä sivulta

Class Korkeusennätys

Category	General	Feminine
Holder	E. Andreev (USSR)	E. Fomitcheva (USSR)
Place/Date	Volsk/01.11.1962	Odessa/26.10.1977
Performance	24,500 m Freefall	14,800 m Freefall

Class Henkilökoht. tarkkuus/päivä

Category	General	Feminine
Holder	N. Filinkova (USSR)	see left
Place/Date	Grozny/14.-28.10.1983	"
Performance	22 deadcenters +0.01m	"

Class Henk. Koht. tarkkuus/yö

Category	General	Feminine
Holder	A. Milovanov (USSR)	Cheryl A. Stearns (USA)
Place/Date	Grozny/15.-25.10.1983	Titusville/29.10-10.11.84
Performance	18 deadcenters +0.03m	13 deadcenters +0.03m

Class Temppu

Category	General	Feminine
Holder	Zh. Jianzhong (China)	Cheryl A. Stearns (USA)
Place/Date	Zhengzhou/22.06.1982	Zagreb/27.08.1978
Performance	5.6 s	6.3 s

Class Joukkue korkeusennätykset

Category	General	Feminine
Holder	Andreev, Petritchenko, Tchesnokov, Korolev, Molodtsov, Katkov, Bersonov, Popov, Koudriachov, Mamaev (USSR)	Fischer, Egorova, Tchernetzskaya, Salmina, Vakareva, Gritzenkova, Vassilkova, Bourlaka, Prognuchkina, Boukhtoyarova (USSR)
Place/Date	Astrakhagne/24.04.1975	Odessa/26.10.1977
Performance	14,780 m Freefall	14,215 m Freefall

Class Joukkue tarkkuus

Category	General	Feminine
Holder	P.Yagilev, M.Balaev, S.Lanskov, A. Milovanov (USSR)	E.Korotkova, V.Bushina, O.Bazhenova, L.Lofovich (USSR)
Place/Date	Grozny/21.-26.10.1983	Telavi/19.-22.10.1983
Performance	6 deadcenters +0.04m	4 deadcenters +0.03m

Class Joukkue tarkkuus

Category	General	Feminine
Holder	B.Roumjantsev, V.Chaika, M.Bannikov, A.Falaleev, A.Nikitin, A.Kosikh, A.Zelenin, V.Soubbochev (USSR)	E.Korotkova, L.Korycheva, E.Alexeeva, T.Sokolova, I.Kriuchkova, G.Rakovich, N.Filinkova, E.Burkova (USSR)
Place/Date	Telavi/19.-22.10.1983	Ashkhabad/27.-30.10.1984
Performance	2 deadcenters +0.03m	2 deadcenter

Class Joukkue tarkkuus/yö

Category	General	Feminine
Holder	J.Schilling, H. Bennett, C.Jones, M. Gabriel (USA)	L.Korycheva, E.Alexeeva, N.Kolesnik, E.Korotkova (USSR)
Place/Date	Titusville/19.-29.10.1984	Ashkhabad/27.-30.10.1984
Performance	3 deadcenters +0.01m	3 deadcenter

Class Joukkue tarkkuus/yö

Category	General	Feminine
Holder	M.Jones, Ch.Stearns, J.Schilling, H.Bennett, C.Jones, M.Gabriel, F.Gerber, Ch.Heegemann (USA)	E.Korotkova, L.Korycheva, E.Alexeeva, N.Kolesnik, I.Kriuchkova, G.Rakovich, N.Filinkova, E.Burkova (USSR)
Place/Date	Titusville/17.-29.10.1984	Ashkhabad/27.-30.10.1984
Performance	1 deadcenter +0.03m	1 deadcenter +0.08m

Uusi video-systemi

Tanskalainen Dytterien (ääni-merkkikorkeusmittari) valmistajana tunnettu yritys Larsen & Brusgaard on laajentanut tuotevalikoimaansa.

Yhtiö on alkanut ensimmäisten kaupalliselta pohjalta valmistettujen maavideoiden valmistuksen. Laitteeseen kuuluu seuraavat laitteet.

- Ronford-Baker nestevai-
mennettu jalusta
  - Kamera Grundig FA 76
  - Peiliobjektiivi Minolta
800RF
  - Telejatke, 2X300-L
  - Nauhuri Panasonic AG
6200 (VHS-järjestelmä/
PAL/NTSC/SECAM)
  - Kaukosäädin Panasonic
AGA 600
  - Monitori 5 tuumaa PM 550
(kuvaajan)
  - Sekuntikello + päivämäärä
tullee kuvan alalaitaan
- Hintaan kuuluu mukaan myös lukematon määrä erilaisia pikkuvarusteita mm. kuulokkeet, tähtäimet, kuljetuslaatikot jne...

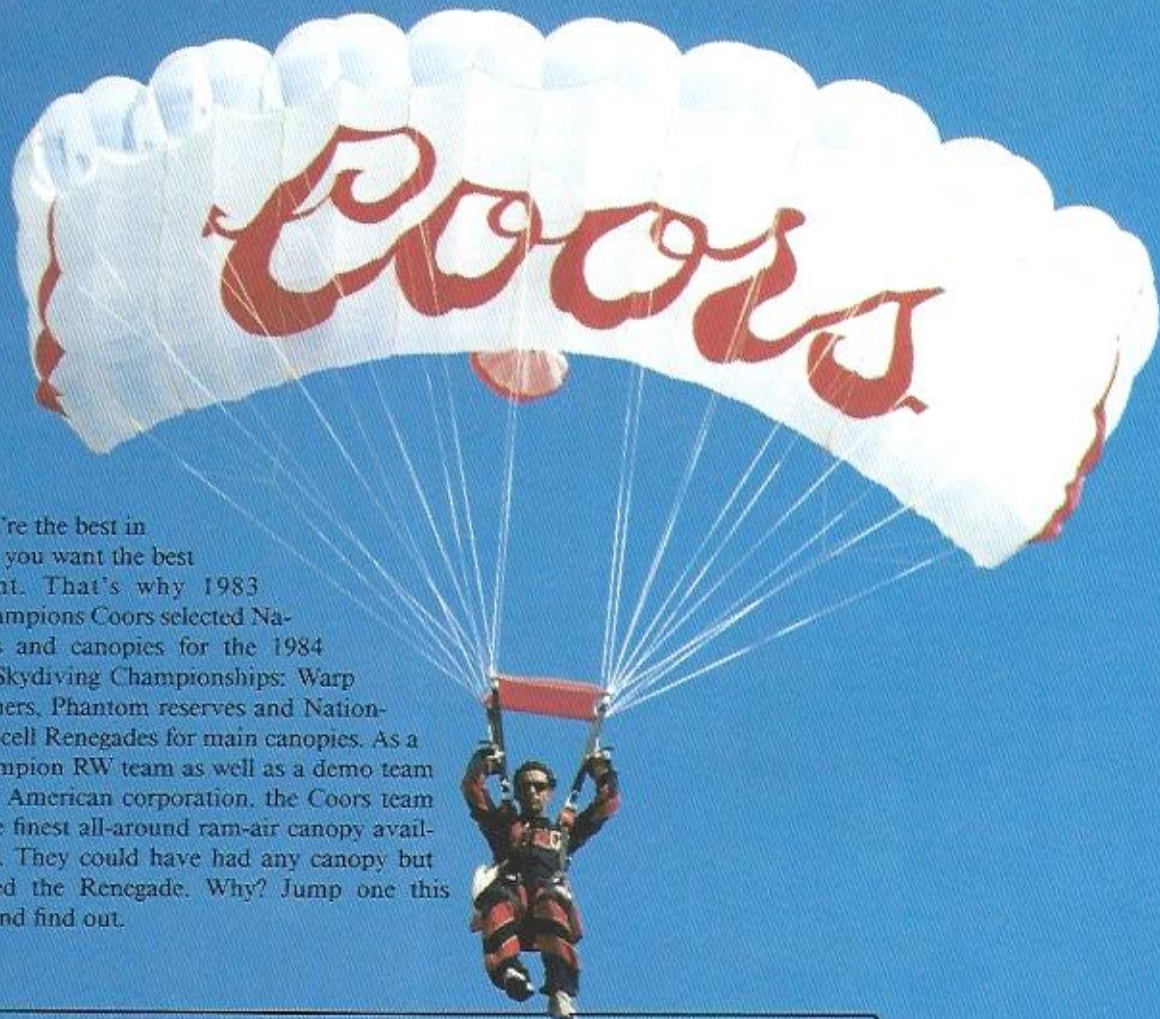
Painoa koko systeemille kertyy 45 kg.

Hintaa kertyy laitteistolle yhteensä 12.800 USD. Käyttökokemuksia laitteistosta on saatu jo useissa maissa ja valmistajan kertoman mukaan joitain kappaleita on jo myytykin.

Lisätietoja saa:
Larsen & Brusgaard ApS
Mosevej 3
4070 Kr Hyllinge
Denmark
Phone 02-404405

The Hi-Performance 9-cells from National

When you're the best in the world, you want the best equipment. That's why 1983 World Champions Coors selected National rigs and canopies for the 1984 National Skydiving Championships: Warp III containers, Phantom reserves and National's new 9-cell Renegades for main canopies. As a world champion RW team as well as a demo team for a large American corporation, the Coors team needed the finest all-around ram-air canopy available today. They could have had any canopy but they picked the Renegade. Why? Jump one this weekend and find out.

The Hi-Performance 9-cells

Weight Ranges

	Area	Weight (lbs.)	Pack Volume (cubic inches)	Recommended	Maximum	Price*
Scorpion®	185	6.4	373	111-175 lbs.	195 lbs.	\$ 898
Renegade®	232	7.7	454	139-220 lbs.	243 lbs.	\$ 948
Vulcan®	282	8.7	492	169-267 lbs.	296 lbs.	\$1,048
Hercules®	340	9.9	577	204-323 lbs.	357 lbs.	\$1,148

* For custom colors, add \$50

National Parachute Industries, Inc.

World's Largest Selection Call TOLL FREE 800-526-5946

Worldwide Sales and Manufacturing
P.O. Box 1000, 47 East Main Street
Flemington, NJ 08822 USA
(201) 782-1646

Southeastern Sales and Service
P.O. Box 1567
Zephyrhills, FL 34283 USA
(813) 788-5521

© Copyright 1984 National Parachute Industries

Visa and MasterCard welcome. Dealer inquiries invited.

Edustus Suomessa:
Suomen Laskuvarjo Oy
Suurpuorttie 21
00530 HÄMÄNKI - Puh 740921

Norman Kent

Kosmonautit hyppäävät

Neuvostoliitossa käytetään laskuvarjohyppyä selvittämään sen ovatko avaruuteen lähetettävät kosmonauttioppilaat oikeaa ainesta. Testien avulla pyritään kartoittamaan kokeilaiden stressin sietokykyä ja kykyä toimia paineen alaisina.

Hyppyjen aikana kokelas joutuu esim. laskemaan takaperin sadasta alaspäin mikrofoniiin.

Toisella hypyllä hän joutuu paikantamaan vapaan putoamisen aikana maastoon piiloitettun kuorma-auton sekä mitaamaan sen tarkan sijainnin pituus- ja leveysasteineen. Vasta sitten hän saa avata varjonsa.

Base-hyppäjä Turuus

Turusta päin kuului kummaa. Viime talvena saivat hyppääjät A, B ja C base-kipinän ja löysivät lähistöltä aivan oman "mini-Trollvæggenin", joka tosin ei ollut kuin 7—8 m korkea. Riittävä kuitenkin näyttävän exitin tekemiseen. Hyppy suoritettiin tällä kertaa ilman laskuvarjoa ja maahantulopaikkana oli lumikinos. Valitettavasti hyppääjällä C ei ollut tarkkuus aivan hallinnassa, ja niin siinä kävi, että huima hyppy päättyi asfaltille. Siitä sitten mentiin TYKS:iin ja murtunut jalka pantiin kipsiin. Base-hyppäämisessä on kieltämättä omat vaaransa. Eli tämä varoittavana esimerkkinä!

Tandem hypyllä sattunutta

Oppilas, joka oli kiinnitetty toiseen hyppääjään pyörtänyt hypyn aikana eikä pystynyt muis-tamaan hypystään mitään.

Aukaisun jälkeen hypymestari yritti ravistella häntä muutamana kerran mutta tuloksetta. Kyseinen naishyppääjä heräsi vasta viisi minuuttia laskeutumisen jälkeen.

Toisessa tapauksessa matkustajana ollut tyttö tuli hypyn aikana väliaikaisesti sokeaksi. Syytä moiseen ei pystytty selvittämään.

Viralliset maailmanennätykset (cip/fai)

Jatkaa edelliseltä sivulta

Class	8-miehininen kupu-rw/nopeus	
Category	General	Feminine
Holder	A.Girardin, J.P.Eck, R.Boubault, J.M.Seurin, S.Gandin, D.M.Holleville P.Castella, C. Ginet (France)	L. Zelenina, L. Dudina, E. Logvinenko, L. Isaeva, E. Alexeeva, O. Seryapova, V. Bushina, O. Odintsova (USSR)
Place/Date	Toogoolawah, Australia/ 15. October 1984	Telavi/3. October 1984
Performance	50.77 s	5 min 34 s

Class	Suurin kupu rw muodostelma	
Category	General	Feminine
Holder	J. Agnew, M. Beric, R. Ernst, G. Ernst, P. Flipo, C. Fowler, W. Fowler, J. Gurn, K. Featherstone, C. Lee, N. Hagarty, G. Little, E. Magee, D. McEvoy, P. Nobbs, G. McMahon, S. Newsome, M. Oulton, B. Scoffel, G. Simmons, R. Whyte (Australien)	L. Zelenina, L. Dudina, E. Logvinenko, L. Isaeva, E. Alexeeva, O. Seryapova, V. Bushina, O. Odintsova, (USSR)
Place/Date	Cairns/31.03.1984	Telavi/03.10.1984
Performance	21 person formation	8 women formation

Uusi hyppyhaalari

Sky-lite Aerosports on tuonut markkinoille uudenlaisen RW-haalarin, joka on tehty Dura-dex-nimisestä joustavasta materiaalista. Uusi haalari Skin Suit on RW-hyppääjien tarpeita vastaava, ihonmyönteinen, mutta samalla mukava päällä. Hihat ja lahkeet on tehty puuvilla-polyesteri -sekoitteen avulla entiseen tapaan, jotta hyvä ilmakontrolli säilyisi. Toisaalta se estää sen, ettei haalari veny kuten kuminauha hypättäessä sekvenssiä. Yhtä ja toista hienosäätöä voidaan haalareihin tehdä grippien ja vetoketjujen asentamisessa, ja hinta riippuu siitä millaisen vaihtoehdon haluaa. Löytyy useita värejä. Halutessaan voi näyttää vapaassa vaikka kabaree-tanssijalta.

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Oulun seudulla:

Arkkitehtitoimisto Rauno Anttila ja Kumpp. Kaijonharjuntie 36, 90570 Oulu
Puh. 981-361663

E-osuuskunta Eka
Pohjois-Suomen aluekeskus

Finnoil Oy, Oulu

Hyvät Kaupat Oulussa

Juhani Kinnunen Oy
Kaapeliteollisuus Oy
Hailuodontie 5, 90120 Oulu
Puh. 981-225344

Kultaleima Oulun Mylly

Muhoksen Villa

Oulun Aluesäästöpankki

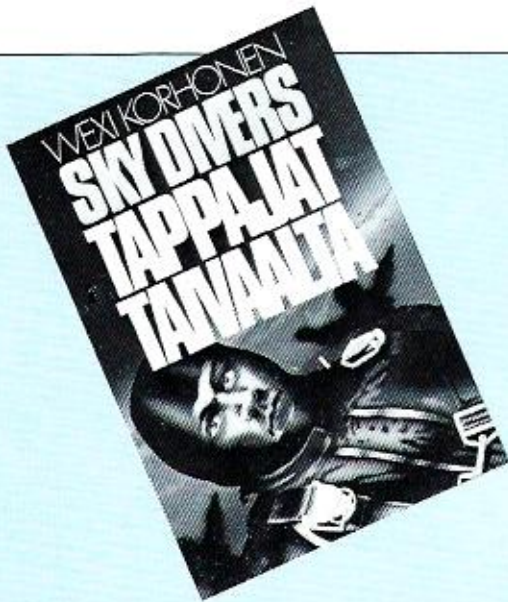
Pohjanmaa Oy
Mallastie 1, 90520 Oulu
Puh. 981-344344

...tuletpa mistä tahansa
meille kannattaa poiketa...

Oulun Lentoasema
Puh. 981-481735

TERVETULOA
LÄHELTÄ
JA KAUKAA!

Sky Diver - Tappajat taivaalta

Laskuvarjohyppäämistä sivuaa jännityskirja **Tappajat taivaalta**. Siinä kerrotaan kuinka huippukoulutettu kahdeksanmiehinen laskuvarjojääkäriyhmä Sky Diver määrätään suorittamaan salaista tehtävää itäisen rajan taa.

Pääesikunnan tiedusteluosaston varapäällikkö on kadonnut ja ilmennyt siinä samassa maanpetturiksi. Asian paljastuminen saattaisi silloisessa maailmanpoliittisessa tilanteessa vaarantaa suhteita Suomen ja itäisen naapurimme välillä, ja tästä syystä petturi on likvidoitava. Sky Diver ryhmällä on edessään vaikea ja vaarallinen tehtävä.

Kuten kirjan nimestä voi jo päätellä, on tämä toiminnan kirja. Suorituksia ihannoidaan ja laskuvarjojääkärit kuvataan hurjina sankareina, joita ei pysäytetty mitkään esteet, oli se sitten katkennut jalka tai neuvostoliittolainen helikopteri. Taistelu on kovaa, ja siinä vahvat voittavat heikkojen sortuessa.

Aihe on kieltämättä uusi ja kiinnostava, sillä laskuvarjojääkäreiden koulutus ja toiminta ei liene monelle tuttua, vaikka muuten harrastaisikin ilmailla.

Henkilökuvauksissa ei pyritä mihinkään syvälliseen pohdiskeluun, vaan tuodaan esiin se, mikä irti saadaan kun kynänteoriitit työnnetään lapaluisen väliin.

Hyppykohtaukset kuvattiin varsin jännittävinä ja hiuksia nostattavina. Suorastaan liialliseen dramatiikkaan sorruttiin. En tiennyt olisiko pitänyt itkeä vai nauraa kun "maa irvistyi yhä lähempänä ja männynneulat sojottivat kuin keihäät".

Kielikuvia käytettiin runsaasti ja ylitsevuotavasti. Välillä tuli miltei sellainen olo, että metsä hukkui puiden alle.

Kirja oli kuin pyllään pyörittelevä riikinkukko. Sanankänteillä keikailua.

Dramatiikkaa tavoiteltiin kirjassa kauttaaltaan, mutta kertomatyyli on hyvin miehistä ja rempsää.

Feministit älkööt vaivautuko. Kirjan naisnäkökulma keskittyy vahvasti alavartaloon (näin kauniisti ilmaistuna) tai korkeimmillaan mahan seutuun.

Kirjassa ei jätetä mitään mielikuvituksen varaan, vaan kaikki tuodaan tarjolle jäisesä armottomuudessaan.

On kuitenkin sanottava, että juoni on tiivis ja jännitys säilyy loppuun saakka. Ken jännityksestä pitää, ei varmaankaan malta jättää kirjaa käsistään ennen kuin on päässyt loppuun saakka.

Tappaminen on raakaa peliä, mutta vähempikin kuolemalla mässäily riittäisi.

Arvosteli:

Laura Venäläinen

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Hyvinkään seudulla:

Betoniasema Ilmo Virtanen Oy
Hevosmichenkatu 20, 05830 Hyvinkää
Puh. 914-13 836, 19 310

Esso-huoltoasema A. Töyrylä
Puh. 914-11 543

Hyvinkään Autosport Oy
Hämeenkatu 38, 05820 Hyvinkää
Puh. 914-15 448

Maalausliike Valto. A. Anttila
Kirkkotie 100, 05820 Hyvinkää
Puh. 914-12 102

Ulkomaankuljetusliike Pentti Kuronen Oy
Ventoniemi Oy
Verkatehtaankatu 2, 05830 Hyvinkää
Puh. 914-13 810

Kotirannan saha
12920 Topeno
Puh. 914-42 471

Höylättyä sahattua puutavaraa

Reho

RENTTO OY

HYVINKÄÄN KENKÄTEHDAS
Suutarinkatu 2, 05800 Hyvinkää
Puh. 914-12 430

FINNISH BOOTS AND SHOES

HELSINGIN OSAKEPANKKI

HYVINKÄÄN OSUUSPANKKI

HYVINKÄÄN SÄÄSTÖPANKKI

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

SUOMEN YHDYSPANKKI OY

Sekalaista

Para Flite yhtiön johtaja Elek Puskas on sanonut yrityksen Euroopan myynnin pudonneen vain murto-osaan aikaisemmista vuosista.

Syynä on se, että Euroopassa on nyt ainakin kuusi tehdasta, jotka valmistavat patjavarjoja. Toisena syynä mainitaan dollarin korkean kurssin.

Bill Booth, Relative Workshopin johtaja, sanoo armeijan edelleenkin jatkavan kokeiluja tandem-hyppäämisen käyttämiseksi taktisena aseena. Ko-keessa, joka suoritettiin yöllä, kaksi toisiinsa kytkettyä hyp-
pääjää pudotettiin kuviteltuun vihollisen leiriin.

Mukana ollut "hyppääjä" eliminoi tehokkaasti neljä vartijaa ampumalla laskun aikana. Maassa olijat eivät osanneet paikantaa tulitusta.

PHANTOM™

BY NATIONAL

The World's Most Popular Round Reserve

The Phantom reserves offer the latest in high quality, state of the art design for skydiving in the '80s. Big canopy performance in the smallest package yet. Demand the best... demand Phantom by National.

- High profile, conical design for consistent, reliable openings.
- F-111 ripstop nylon reinforced with Dupont Kevlar.
- Full diaper (lines stow on the diaper) for positive controlled deployment.
- Mesh-covered tri-vent insures good drive and steerability.
- Low-bulk, 400 lb. braided nylon lines.
- Packs in the smallest reserve containers.
- Manufactured in accordance with TSO C23b.

Phantom 22

Recommended jumper weight: up to 140 lbs.
Surface area: 304 square feet
Pack volume: 263 cubic inches
Weight with four French links: 4.1 lbs.
TSO'd in the low-speed category.
Suggested retail price: \$415.

Phantom 24

Recommended jumper weight: up to 180 lbs.
Surface area: 362 square feet
Pack volume: 315 cubic inches
Weight with four French links: 5.1 lbs.
TSO'd in the standard category
Suggested retail price: \$440

Phantom 26

Recommended jumper weight: up to 210 lbs.
Surface area: 425 square feet
Pack volume: 372 cubic inches
Weight with four French links: 5.8 lbs.
TSO'd in the standard category
Suggested retail price: \$465

Phantom 28

Recommended jumper weight: up to 240 lbs.
Surface area: 492 square feet
Pack volume: 421 cubic inches
Weight with four French links: 6.8 lbs.
TSO'd in the standard category
Suggested retail price: \$495

The recommended pilot chute for use with the Phantom reserves is the 357 Magnum S. Suggested retail price: \$42.50

National Parachute Industries, Inc.

Corporate Headquarters
Worldwide sales, manufacturing
and warehouse
P.O. Box 1000, 47 East Main Street
Flemington, NJ 08822 USA
(201) 782-1646

Southeastern Sales and Service
Showrooms and complete
rigging facilities
P.O. Box 1567
Zephyrhills Municipal Airport
Zephyrhills, FL 34283 USA

Visa and MasterCard welcome. Dealer inquiries invited.

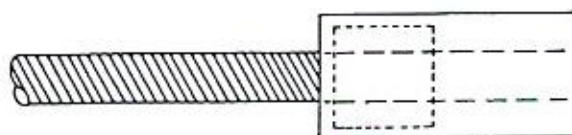
World's Largest Selection
Call TOLL FREE 800-526-5946

© Copyright 1984 National Parachute Industries, Inc.

The Phantom Reserve is manufactured exclusively by
National Parachute Industries, Inc.

Edustus Suomesa:
Suomen Laskovargo Oy
Suomenentie 21
00530 Helsinki - Puh. 740071

Turvallisuus- tiedotteita

Kädestä päästettävän apuvarjon kiinnitys

Englannin laskuvarjoliiton Sport Parachutist (Oct/84) julkaisi seuraavan kädestä päästettäviä apuvarjoja koskevan varoituksen.

Hyppäjän heittäessä kädestä päästettävän apuvarjon kädestään se irtosi yhdyspunoksesta ja hävisi taivaan tuuliin vetämättä repun sokkaa pois tai avaamatta reppua.

Järjestelmässä apuvarjon punoksena käytettyä dacron-punosta ei oltu kiinnitetty siksak-ompeleella tuuman matkalta leveämpään nauhaan, joka kiinnitti apuvarjon. Järjestelmässä oli käytetty yksinkertaista "laatikko-ommelta", jossa ainoastaan muutamia tikkejä kulkivat punoksen läpi. Tällaisia punoksia on lehden mukaan valmistettu paljon, joten tarkastus on syytä tehdä.

Hyppykouluttajat

On todettu, että joissakin kerhoissa ovat laskuvarjokoulutusta antaneet henkilöt, joilla ei ole ollut tehtävään riittävää pätevyyttä.

Riittävän pätevyyden omavia henkilöitä ovat pääsääntöisesti vain koulutuspäälliköt ja hyppymestarit. He ovat saaneet opetusta kouluttamistaidossa.

Edellä mainittujen lisäksi on mahdollisuus käyttää myös lupakirjahyppääjiä kouluttajina. Heidän kohdallaan voidaan kuitenkin pitää vähimmäisvaatimuksina seuraavaa:

- he omaavat riittävän pätevyyden opettamastaan asiasta
- he opettavat ainoastaan valvottuna
- heidät on valmennettu kyseistä opetusaihetta ja -tilannetta varten
- opetus tapahtuu ennalta laaditun suunnitelman mukaan

Em. vaatimusten täyttäminen on ainoa tapa taata koulutuksen taso ja annettujen opien oikeellisuus

Pohjoismaiset ennätykset

INDIVIDUAL RECORDS

Accuracy (G-1-b) (5 cm DC)

Denmark, Neupart 5 DC + 0.01 meter July 1983

Style (G-1-c)

Sweden, Månson 7.1" 780813

TEAM RECORDS

Accuracy (G-2-b) (5 cm DC)

Denmark Burmester, Petersen, Ring, Stephens 1 DC + 0.04 meter June 1983

RELATIVE WORK RECORDS (G-2-c)

Biggest formation

Finland 30 persons 840722

Jari Holopainen	Jouko Hoviniemi	Mauri Hartikainen
Pentti Selenius	Ari Kousa	Matti Karjalainen
Henri Pohjolainen	Johanna Vuorio	Petri Mäkinen
Sari-Anna Pakarinen	Hannu Havia	Raimo Rohkimainen
Kari Koivuranta	Matti Veikkola	Olavi Kilpinen
Raimo Kemppainen	Merja Kemppainen	Raimo Ahola
Jukka Saarensilta	Petri Ahola	Päivi Lappalainen
Esa Nykänen	Esa Mikkonen	Auli Myllymäki
Mika Ekström	Tero Toukonen	Anne Louhimo
Timo Rantala	Jukka Autti	Anssi Horppu

Longest sequence, 4-way

Sweden Jönsson, Lundgren, Cederholm, Bjärnung 15 formations 820821

Longest sequence, 8-way

Finland Havia, Mäkinen, Pakarinen, Rahkamaa, Koivuranta, Rohkimainen, Veikkola, Vuorio 8 formations 840729

CANOPY RELATIVE WORK RECORDS (G-2-d)

Four Canopy Rotation

Finland Ekström, Saarensilta, Rantala, Toukonen 5 formations 840727

Eight Canopy Speed

Largest Canopy Formation

Norway Sotberg, Møller, Arstad, Eide, Svendsen, Thorsen, Hedland, Ølberg, Haugvaldstad 9 persons 1980 (NM)

Turvallisuustiedotteita

Jatkuu edelliseltä sivulta

Sisäpussivarjon pakkauksen tarkistaminen

Porissa sattui jokin aika sitten vaaratilanne, jossa hyppääjä jäi roikkumaan laukaisuhinnan jatkeeksi koneen perään. Vaa-

ratilanne johtui todennäköisesti kantohihnan ja kantopunosryhmän kiertymisestä avautumisen alkuvaiheessa sisäpussin ympärille.

Vastaavien tilanteiden välttämiseksi tulevaisuudessa on ensiapuna sisäpussien ja niiden pakkauksen tarkistus. On syytä

tarkastaa, että kantohihnojen kiinnitystarrat ovat hyväkuntoiset ja pakatessa tiukasti kiinnitetty ja että kantopunokset on punostettu loppuun saakka (ei löysiä) hyväkuntoisiin kumilenkkeihin.

Edellä oleva pätee Erkki Vaara Ky:n ja Laskuvarjotarvike Ky:n valmistamiin sisäpussisiin, joissa tarrakiinnitystä käytetään. Niissä Scanparan sisäpussissa, joissa on olkasi-

dosten lenkit valmiina sisäpussiin ommeltuna, on niitä käytettävä. SIL:sta on saatavissa tanskalaisten oma pakkausohje, joka pätee em. Scanparan kalustoon.

LuKT:n kalustokomitealla on työn alla (mahdollinen) muutosohje, jonka avulla voitaisiin myös kotimaisiin sisäpussisiin asentaa olkasideos tai vastaava avautumisjärjestystä varmistava järjestelmä.

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Helsingin seudulla:

Alipa ja Polarpoltin

Bee-Air Oy

Malmin lentoasema, 00700 Helsinki
Puh. 90-370 150

Elexi Oy

Asentajankatu 1
00810 Helsinki

Finnaviation Oy

Malmin lentoasema, 00700 Helsinki
Puh. 90-377 022

Huoneistokeskus Oy LKV

Helsinki-Pohjoinen
Malminraitti 11, 00700 Helsinki
Puh. 90-358 077

Huonekaluhalli Verhoomo Sisustustoimi Ky

Malminraitti 17, 00700 Helsinki
Puh. 90-353 116

Jalopelti Oy

Kytösuontie 33, 00280 Helsinki
Puh. 90-417 571

Kala- ja Vihannespojat

Malminraitti 3, 00700 Helsinki
Puh. 90-352 414

Laukku-Vakka

Malminraitti 2, 00700 Helsinki
Puh. 90-354 086

Länsipuu Ky

Viertolantie 18, 00730 Helsinki
Puh. 90-361 144

Malmi Kesti

Kirkonkyläntie 12, 00700 Helsinki
Puh. 90-355 949

Malmin Optiikka Ky

Malminraitti 9, 00700 Helsinki
Puh. 90-345 1265

Neste Oy

Paperityö Oy
Pl 29, 00981 Helsinki
Puh. 90-316 022

Peltitarvike Oy

Kytöntie 25, 00770 Helsinki
Puh. 90-382 122

Raimo Lapiolahti Oy

Rakennusrateva Oy
Hämeentie 42, 00530 Helsinki
Puh. 90-735 016

Suomen Matkatoimisto Oy

Keskuskatu 5
vaihde 18 261

Telemetalli Oy

Kytöntie 1, 00770 Helsinki

MALMIVEHO

Vaihde
372 522

Takoraudantie 1
00700 Helsinki 70

KAUAN
ELÄKÖÖN
SINUN AUTOSI!
Esso-Malmi

Esso

FYSIKAALINEN
HOITOLAITOS

MALMIN
FYSIOTERAPIA

MALMINRAITTI 30
00700 HELSINKI
PUH. 345 1551

Lääkintävoimistelija KAISA MATTILA

Photo : Guy SALVAGE

TWENTY TWO!

A world record in the making in France!

This is not mere chance.

No other canopy raises your level of CRW performance like the CONTACT from PARACHUTES DE FRANCE S.A.

PARACHUTES DE FRANCE S.A. are designers and manufacturers of : MAGNUM, TURBO, CONTACT 7-cell canopies, MAGIC 5-cell canopy, S.O.S. and MAGIC 5-cell reserve canopies, REQUIN, JAGUAR and CAMPUS piggyback containers, MARSOUIN standard container, EVOLUTIVE, MANTA, SUPER-MANTA and GRIP jumpsuits, QUICK spring pilot-chute, etc. All our canopies and harness-containers have been officially tested and are fully approved by the French Ministries of Defense and Sports.

parachutes de france SA

B.P. 247 - 95523 CERGY-PONTOISE CEDEX - FRANCE
Téléphone (3) 032.16.33 - Télex : PARCHUT 697 061 F

Turvallisuustiedotteita

Jatkaa edelliseltä sivulta

Kädestä päästettävän apuvarjon tarkistus

Englannin laskuvarjoliiton BPA:n lehden "The Sport Parachutist" huhtikuun numerossa julkaistiin seuraavan sisältöinen turvallisuustiedote: Thomas Sports Equipment'in kädestä päästettävää (hand deployment) apuvarjoa käytettäessä syntyi vaaratilanne, jossa apuvarjon keskuspunokseen kiinnitetty rengas leikkautui irti keskuspunoksesta.

Tässä tapauksessa solmu, johon rengas oli kiinnitetty, piti punoksen kappaleet yhtenäisenä, mutta pääsi luistamaan apuvarjon huipussa olevasta purjerengasta läpi.

Koska ainoastaan kahvaosa ja keskuspunos vedettiin ulos apuvarjon taskusta, itse apuvarjo jäi ruttuun taskuun estäen sen kehittymisen (katso piirros).

Jos sinulla on Thomas Sports apuvarjo, tai mikä tahansa muu apuvarjo, jossa on rengas sisäpuolella, tarkista ettei siinä ole teräviä tai karkeita reunoja, jotka voivat kuluttaa keskuspunoksen poikki. Punoksen katketessa on todennäköistä, että kahvaosa irtoaa ja jää käteen.

Lisätietoja haluavat voivat ottaa yhteyttä Thomas Sports Equipment'iin tai Englannin liiton "kausalaiseen".

Huomautus: Thomas Sports Equipment'in tunnetuin valmistaja Suomessa, jossa vikaa todennäköisesti esiintyy, on T.S.E. Chaser tandem.

Nylon ja kloori

Sama lehti kertoi myös kloorin haitallisesta vaikutuksesta nyloniin. Erään NASA:n avaruussukkuloiden laskuvarjojen parissa työskentelevän master-riggerin selvitysten mukaan kloori heikentää nylon-kangasta.

Uima-altaaseen joutunut — esim. näytöshyppy, tms. — laskuvarjo on huuhdeltava välittömästi läpikotaisin. Tämän jälkeen se on tarkastettava mahdollisten heikentymien löytämiseksi.

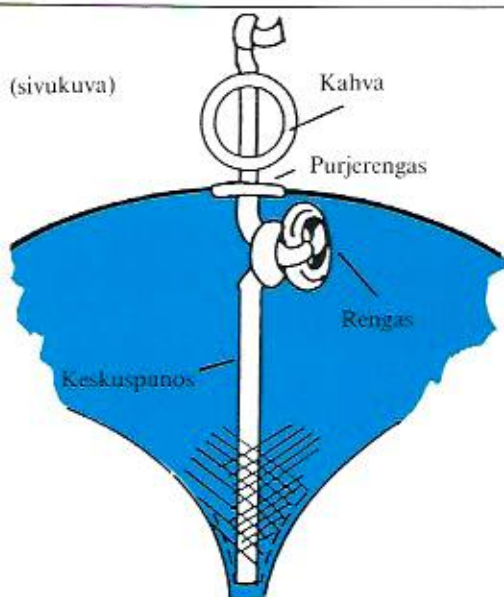
Strongin Lo-po

Englannin lehti kertoi myös Strongin vuonna 1979 valmistamista Lo-Po'ista.

Ilmeisesti yhä löytyy Lo-Poja sarjanumeroiltaan 3000—4000, joiden punoksia ei ole käsitelty uudelleen. Näiden kupujen lateks-käsittelyjen punosten on todettu liimautuvan tiukasti yhteen kumilenkkeihin, kun väline on ollut jonkin aikaa pakattuna.

Kuvut, joita tämä koskee ja joita ei ole uudelleen käsitelty pitäisi lähettää osoitteeseen:

Strong Enterprises
11236 Satellite
Blvd, Orlando
Florida 32809
USA

Laskuvarjourheilijoita tervehdivät Kuopion seudulla:

Kiinteistömasterit Oy
Kullervonkatu 3, 70100 Kuopio
Puh. 971-124049

Oy Lohja Ab
Kuopion myyntikonttori ja aluevarasto

Lomakeskus Tahkovouri
73310 Tahkovouri
Puh. 971-431333

Puukeskus Oy
Volttikatu 4, 70700 Kuopio
Puh. 971-228422

Rakennustoimisto Martti Pasanen Oy
Suokatu 3, 70100 Kuopio
Puh. 971-116380

Tehdaspuu Oy, Kuopio

Tietosavo Oy,
Telkkistentie 2, 70701 Kuopio
Puh. 971-122133

Puh. 971/115862
971/115611

**Maksa pankin kautta.
Ota
pankkikortti käyttöön.**

Kuopion Osuuspankki
Kansallis-Osake-Pankki
Suomen Yhdyspankki
Pohjois-Savon Säästöpankki
Helsingin Osakepankki
Suomen Työväen Säästöpankki
Osuuspankki Yhteistuki

Turvallisuustiedotteita

Jatkaa edelliseltä sivulta

T.S.E. Chaser tandem-pehmusteiden tarkastus

Eräässä kerhossa todettiin Chaser tandemissa vika, jossa valjashihnan ympärille kiinnitetty pehmuste pääsi liikkumaan siten, että se nousi osittain 3-rengasolkalukon suurimman renkaan päälle. Tämä olisi saattanut estää kuvun irroituksen. Vika johtui tandem- valmistusvaiheessa tekemättä jääneestä ompeleesta. Ennen seuraavaa hyppyä kehoitetaan kaikkia em. tandemityyppien käyttäjiä tarkistamaan pehmusteen kiinnitys. Jos kiinnitysommel puuttuu, sen voivat ommella joko laskuvarjohuoltoyritys tai kalustomestari.

Oheinen piirros selventäneen vian laatua ja vaikutusta.

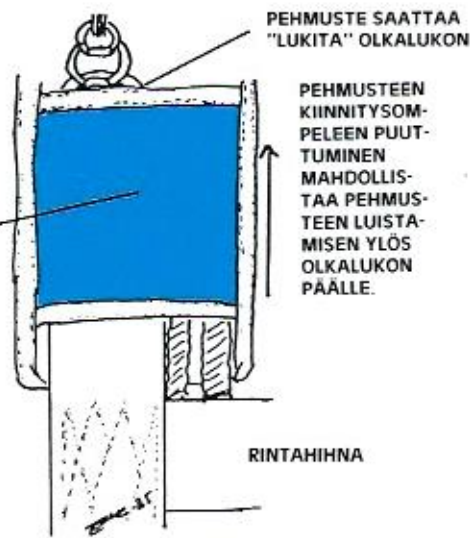
Kuvatun tyyppinen vika voi olla ehkä mahdollinen myös eräissä muissa tandem-tyypeis-

VALJASHIH-
NAN LÄPI
"VALJASLAN-
GALLA" TEHTY
OMMEL, JOKA
PITÄÄ PEH-
MUSTEEN PAI-
KALLAAN.
KÄSIOMPE-
LEENA TEH-
TYYN OMPE-
LEESEEN SO-
VELTUU "TAK-
KÄYSLANKA".

VALJAIDEN
PEHMUSTEI-
SIIN KUULUVA,
VALJASHIH-
NAN PÄÄLLE
TULEVA KAN-
GAS.

RINTAHIHNA

RINTAHIHNA

sä. Näitä ovat mm. Vector, Centaurus, Invader, Hawk, jne. Näissä kaikissa on pehmusteen kiinteänä osana oleva kangas valjashihnan päällä T.S.E. Chaserin tapaan.

Hyppypaikan määrittäminen

Myös lupakirjahyppääjien on syytä kiinnittää riittävästi huomiota oikeaan uloshyppypaikkaan. Hyppypaikkaa mää-

ritettäessä ja valittaessa on varmistettava, että myös mahdollisessa varavarjon käyttötapaussessa (useimmiten vielä pallokupu) päästäisiin turvalliselle laskeutumisalueelle.

Laskuvarjojouheilloita tervehtivät Raahen seudulla:

Härkätorin Apteekki
Raahe

K-Halli Hilakivi
86400 Vihanti
Puh. 982-81002

Käkelän Liikenne Oy
Ouluntie, 92130 Raahe
Puh. 982-37306

Raahen I Apteekki
Kauppakatu 31, 92100 Raahe
Puh. 982-37301

Raahen Diesel
Huoltokatu 2, 92150 Raahe
Puh. 982-37370

Raahen Kalustemestari Murtovaarat
Kirkkokatu 53 C, 92100 Raahe
Puh. 982-31020

Raahen Kirjakauppa Oy
Kirkkokatu 43, 92100 Raahe
Puh. 982-37163

Raahen Leipätuote
Ratakatu 15, 92130 Raahe
Puh. 982-37723

Raahen Rakennuskolmio Ky
Palokunnankatu 19, 92100 Raahe
Puh. 982-38330

Sanomalehti Raahen Seutu
Kauppakatu 38, 92100 Raahe
Puh. 982-37284

Tori-Grilli
Kauppatori, Raahe
Puh. 982-36824

Vihannin Apteekki
86400 Vihanti
Puh. 982-81015

SOKOS-MARKET

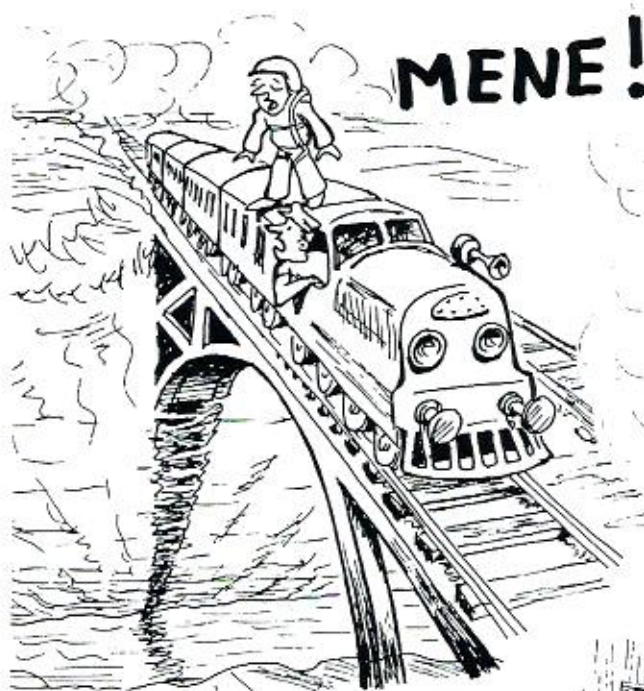
RAAHE, puh. 36516

Aluesäästöpankki Raahe	982-36861
Kansallis-Osake-Pankki Raahe	982-37343
Raahen Seudun Osuuspankki Raahe	982-36701
Suomen Yhdyspankki Raahe	982-31201

RAAHEN KAUPUNKI

BASE- HYPPYJEN KERTOMAA

MENE!

"TÄMÄ HYPY ON VAARALINEN KUN OTTAA HUOHION KUINKA NUS HULLUT AJAVAT TUOLLA ALHAALLA."

"SATA KERROSTA KIITOS, TAI NIIN KORKEALLE, KUIN PÄSEE PILOTTI!"

"TOIVOTTAVASTI TÄMÄ EI TAAS MERKITSE SITA ETÄ HISSI ON RIKKI!"

RANSKALA

MAGNUM 7-CELL **255 ft²**

TURBO 7-CELL **222 ft²**

CONTACT 7-CELL **213 ft²**

S.O.S. 5-CELL
VARAVARJO **185 ft²**

MAGIC 5-CELL
VARAVARJO **255 ft²**

+ **SHARK** + **JAGUAR TANDEMIT**

NYT MYÖS **DYTTER** ÄÄNIMERKKI-
KORKEUSMITTARIT EDULLISESTI.

SÄÄSTÄ! EUROOPPALAISET VARUSTEET
OVAT NYT HINTA/LAATU SUHTEELTAAN
YLIVOIMAISEN EDULLISIA.

NYT SUORAAN MAAHANTUOJALTA

MAAHANTUONTI JA MYYNTI

SUOMEN LASKUVARJO OY

SUURBUONTIE 21 • 00830 HELSINKI 63 • PUH. 90/740021